

24. DECEMBER, PRAZNIK LITIJSKE OBČINE

Kot vsako leto doslej se bodo tudi letos ob koncu meseca decembra naše misli povrnile k 24. decembru, prazniku delovnih ljudi in občanov naše družbenopolitične skupnosti. Misli nam preletijo obdobje 42 let, to je na dan, ko so borci II. štajerskega bataljona borili na Tisju znamenito bitko z Nemci. Pomen boja je še toliko večji, ker nas postavlja v čas pred 42 leti, ko je bil nacistični vojaški stroj na višku svojih moči in je nacističen škorenj zaslužil doberšen del Evrope. Prav je, da dojamemo veličino boja malega naroda Slovencev, ki se je v navidez nemogočih razmerah skupaj z drugimi jugoslovanskimi narodi pod vodstvom KP odločil, da si z orožjem v roki pribori tisto, po čemer so hrepeli že prejšnji rodovi — svobodo.

Pretežni del slovenskega ljudstva s svojo oboroženo pestjo — partizansko vojsko, je od samega začetka veroval v ideale borbe, ki jih je opredelila organizirana aktivnost vseh narodnozavednih Slovencev v OF. Ideja o nacionalni in socialni osvoboditvi je prežemala čedalje širše sloje prebivalstva. Te ideje so navdi-

hvale odposlance kočevskega zbora ter izvoljene predstavnike na zgodovinskem II. zasedanju Avnoja, katerih 40-letnice znamenitih mejnikov naše revolucije smo praznovali pred kratkim. V takratni zasluženi Evropi je bil AVNOJ edinstven parlament, ki je bil tako kot revolucionarne skupščine, znane v

zgodovini velikih revolucij, odločen za vsako ceno zavarovati in utrditi sadove pridobitev naših narodov v tej neenaki borbi. Stori je vse, da objavi svetu, da se pri nas rojeva nova, pravičnejša družba.

Vodilna sila boja — komunistična partija Jugoslavije, se je pri tem opirala na široke ljudske množice, ki so vedele, da se boj ne bo omejil le na osvoboditev izpod okupatorja, temveč, da bo ta boj prinesel narodom Jugoslavije globoke socialne preobrazbe, ki ne bodo dovolile povratka k staremu osovraženemu družbenemu redu. Ljudstvo je vedelo, da se bo boj za pravico vsakega naroda do samoodločbe, za nacionalno svobodo, bratstvo in enotnost ter enakopravnost vseh narodov in narodnosti združenih v demokratični Jugoslaviji. Te ideje so kot rdeča nit vtakne v celotno obdobje narodnoosvobodilnega boja ter povojne izgradnje.

Letos mineva obdobje 42 let, na katerega zremo s ponosom, saj so se takrat oblikovana izvirna načela naše revolucije vseskozi uresničevala in to kljub težavam, na katere smo naleteli pri naši socialistični izgradnji.

Tudi danes nas pestijo številne, resne težave, še zlasti pa nastajajo težave v gospodarstvu. Položaj, v katerem se trenutno nahajamo, je izjemno zapleten in povezan s krizo, ki pretresa ves svet. Kljub množici objektivnih dejstev, ki zaviralno vplivajo na naš nadaljnji razvoj, pa smo v precejšnji meri krivi za stanje, v kakršnem se danes nahajamo, sami. Vzroke poznamo, saj so posledica naših neobvladanih razvojnih problemov, nepravilnega prilagajanja spremembam v svetovnem gospodarskem sistemu, samozadovoljstva, ustaljene prakse, etatiistična zoperstavljanja zoper samoupravljanje kot tudi prepočasne uveljavljanje ustave in zakona o združenem delu. Te ugotovitve veljajo tudi za nas, zato so naloge vseh delovnih ljudi in občanov v naši občini še zlasti usmerjeni na razreševanje predvsem tistih problemov, na katere lahko vplivamo sami. V ta namen sprejemamo na temeli osnovnih dokumentov in separatov »Kraigherjeve komisije« naša lastna programa za kratkoročno in dolgoročno razreševanje problemov, ki pa nikakor ne smejo pomeniti le varčevanje in boljšega gospodarje-

nja, temveč predvsem obvladovanje vzrokov neučinkovitega gospodarjenja.

Bitka za stabilizacijo družbenoekonomskih razmer v občini bo v prihodnjem obdobju naše poglavito delo. Pri tem bomo uspešni le, če bomo ustvarili pogoje, da bodo delavci resnično zagospodarili nad pogoji in rezultati svojega dela. Celotno naše delo bo moralo biti bolj kot vseskozi doslej usmerjeno na samoupravno obvladovanje vseh vzvodov družbene reprodukcije. Ob tem pa nam bo moralo biti jasno, da bodo na razreševanje problemov gospodarjenja s sredstvi družbene reprodukcije še vrsto let bistveno vplivale obveznosti naše države, ki jih ima pri plačilu dolgov v tujini. Zato je prav, da so delavci tekoče in izčrpno seznanjeni z vsemi pogoji gospodarjenja in da v vseh okoliščinah storimo vse, kar zmoremo, da bodo proizvodi organizacij združenega dela iz naše občine našli pot na zunanji, zlasti konvertibilni trg. Pri tem bomo uspešni le, če bomo bitko za konsolidacijo naše bilance s tujino bojevali vsi in to enako odločno in enotno, kot smo to počeli v vseh prelomnih trenutkih naše revolucionarne preobrazbe.

Doseženi rezultati v iztekajočem se letu so nedvomno plod izjemnih naporov naših delovnih ljudi in občanov. Njihov pomen je še toliko večji, ker so bili doseženi v izjemno težkih družbenoekonomskih razmerah, v katerih je poslovalo naše združeno delo. Ni odveč poudariti, da smo končno dosegli, da je ključ do vseh oblik porabe v trdem delu ter doslednem izvajanju načrtov, zlasti fizičnega obsega proizvodnje in ustvarjenem dohodku, pri čemer kot posebno vrednoto uveljavljamo različne oblike samoupravnega povezovanja organizacij združenega dela v reprodukcijski verigi. Prav gotovo pa je potrebno omeniti velike napore naših delovnih ljudi v večini naših krajevnih skupnosti, ki z mnogimi akcijami in odredkami izboljšujejo pogoje svojega življenja.

Sočasno s praznikom naših delovnih ljudi in občanov se izteka tudi leto, ki bo ostalo v naši zavesti kot leto, v katerem smo snovali zamisli, kako zastaviti naše sile, da bi ustvarili čim več, da bi vsi skupaj delali čim bolje, da bi varčevali kjer se le da in da bi se odrekli vsemu tistemu, kar ni neobhodno potrebno za danes, temveč lahko počaka na čas, ko bomo presegli nakopičene težave. Podoben, vendar še bolj ustvarjalen pristop v razreševanju tekočih in razvojnih nalog nas čaka tudi v letu 1984. Želimo si, da bi vsaj tako srečno in uspešno kot letos previharili viharno leto, ki se nam obeta.

BRANKO PINTAR

OBČINSKA KONFERENCA SZDL LITIJA IN IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE LITIJA

VABITA

delavce iz občine Litija, ki so začasno zaposleni v tujini in so trenutno na obisku pri svojih, naj se udeležijo razgovora s predstavniki naše družbenopolitične skupnosti.

Razgovor bo v **SREDO, 28. decembra 1983 ob 10. uri**

v mali sejni sobi Občinske skupščine Litija, Jerebova 14 v Litiji.

Vabljeni

LITIJA
Iskrene čestitke
ob **OBČINSKEM**
PRAZNIKU
in najboljše želje
ob **NOVEM LETU**
vsem delovnim ljudem
in občanom

Skupščina občine Litija
in družbenopolitične
organizacije

24. 12. 1941

● SPREJEM V ZVEZO PIONIRJEV Obljubljam, da bom dober pionir

29. november — praznik naše domovine, je čas, ko v zvezo pionirjev stopajo cicibani širom naše domovine. Litijski cicibani so to storili na moč slovesno. Prvič so se zbrali iz vse občine, da bi skupaj slovesno zaprisegli, da bodo dobri in zvesti pionirji, graditelji poti, ki jo je začrtal tovariš Tito.

V dvorani na Stavbah je ta dan valovalo morje pionirskih titovk, rdeče rutke okrog vratu so dopolnjevale to enkratno sliko.

Ko so za pionirko Judito Juvančič ponovili besede zaprisege, so jih toplo pozdravili predsednik OK SZDL Litija Miro Kaplja, predsednik OO ZZB Litija tovariš Ivan

Belec — Beli in drugi ter jim zaželeli pri delu v pionirski organizaciji kar največ uspehov.

Sprejemu je sledila še prikupna igricalna Lutkovnega gledališča Ljubljana z našlovimi Veliki kikiriki, ki so jo poz-

dravili z burnim aplavzom.

Verjamemo, da mladi pionirji tega dne ne bodo pozabili. Nikoli!

Iz cicibanov so postali pionirji (Foto. Zofka)

Zbrali so se v vasi Hrib nad Ribčami

V nedeljo, 27. novembra 1983 so se v vasi Hrib nad Ribčami zbrali nekdanji borci in aktivisti okraja Zasavje, mladina in občani bližnje in daljne okolice. Med zbranimi so bili tudi predstavniki občin Domžale, Ljubljana-Moste-Polje in Litija, nekdanji borec, ki je partizani po teh krajih tovariš Mitja Ribičič, član predsedstva CK ZKJ in član okrožnega odbora tovariš Jože Gričar — Metod, ki je v svojem govoru obudil spomine na čase v letih 1941—1945. Mladina krajevne skupnosti Velika vas — Dešen je skupaj z godbo na pihala in pevskim zborom iz Morav pripravila lep kulturni program v počastitev 40-letnice zasedanja kočevskega zbora in II. zasedanja Avnoja.

Predsednik izvršnega odbora skupščine občine Domžale je v svojem slavnostnem govoru orisal delo krajanov teh vasi ter otvoril nov družbeni dom krajevne skupnosti Velika vas — Dešen.

Poudaril je, da je ta dom zgrajen z velikim prispevkom občanov te krajevne skupnosti, z izredno požrtvovalnostjo nekaterih posameznikov in vseh subjektov občine Domžale. Ta dom je skromna oddolžitev naše družbe za velik prispevek in žrtve, ki so jih ti kraji dali med NOB.

Ob tej priliki je okrožni odbor aktivistov nekdanjega litijskega okrožja v soglasju z občinskimi konferencami SZDL Domžale, Ljubljana-Moste-Polje in Litija podelil 48 partizanskim družinam posebna priznanja za njihovo aktivno sodelovanje v NOV v letih 1941—1945.

Kljub slabemu vremenu je bilo srečanje borcev in aktivistov zelo prisrčno, saj so s stiskom rok in sproščeno besedo obudili spomine na težke in slavne dni naše revolucije, krajan pa so poskrbeli za res tovariško razpoloženje.

V okraju Zasavje so 27. novembra prejeli posebna priznanja: družina Čebela — Tomažetova iz Dešna, družina Grošelj —

Grabenska iz Dešna, družina Ribič — Cesarjeva iz Dešna, družina Ribič — Gričarjeva iz Dešna, družina Trdin — Kovičeva iz Dešna, družina Učakar — Premkova iz Hotiča, družina Kraševac — Cesarjeva s Hriba, družina Ribič — Lazovska s Hriba, družina Uštar — Pčonova s Hriba, družina Kovič — Kocjeva iz Ribč, družina Lajevac — Podreberska iz Ribč, družina Lovše iz Ribč, družina Nollimal iz Ribč, družina Peterka — Dašenska iz Ribč, družina Prosenc — Jernačkova iz Ribč, družina Smerkolj — Cetretova iz Ribč, družina Smerkolj — Drčarjeva iz Ribč, družina Prosenc — Ožigova iz Sp. Prekra, družina Ribič — Kokalj — Tomažkova iz Sp. Prekra, družina Jožeta Grošlja — Štancarjeva iz Zg. Prekra, družina Koci — Torinčkova iz Zg. Prekra, družina Kokalj — Boštenkova iz Zg. Prekra, družina Gradišek — Sp. Jakelj iz Senožeti, družina Jelinar — Grilova iz Senožeti, družina Pavleta in Petra Jemc iz Senožeti, družina Jemc — Brodarjeva iz Senožeti, družina Jerina Malč — Krsot iz Senožeti, družina Jerman — Dragarjeva iz Senožeti, družina Franca in Francke Klemenčič iz Senožeti, družina Korinšek — Bovanova iz Senožeti, družina Kovač — Boštjančeva iz Senožeti, družina Pavšič — Urhova iz Senožeti, družina Rahne — Bregarjeva iz Senožeti, družina Udovič — Hrašarjeva iz Senožeti, družina Majerjeva iz Ušenišča, Smerkolj — Matijeva iz Ušenišča, družina Smerkolj — Majerjeva iz Ušenišča, družina Jožeta Zupančiča — Smrekarjeva iz Ušenišča, družina Zupančič — Kocenska iz Ušenišča, družina Dežman — Merelova iz Velike vasi, družina Grilj — Travnarjeva iz Velike vasi, družina Grilj — Vogrinova iz Velike vasi, družina Koderman — Kosova iz Velike vasi, družina Merela — Majčeva iz Velike vasi, družina Očepek — Štrekljeva iz Velike vasi, družina Očepek — Zamudova iz Velike vasi, družina Mihelčič — Tončkova iz Zaloga, družina Uštar iz Zaloga in družina Škarja iz Zapolja. F.M.

IZ GOSPODARSTVA

● LITIJSKE DELOVNE ORGANIZACIJE NA TUJIH TRŽIŠČIH

KAJ IZVAŽAMO?

Povečati izvoz je naša najpomembnejša naloga v tem času, saj nam bo le večji obseg izvoza omogočil odplačevanje dolgov, nemoteno preskrbo in proizvodnjo ter s tem tudi razvoj.

V ta prizadevanja se v zadnjem obdobju uspešno vključuje vse več delovnih organizacij v občini. Še pred nekaj leti so v mednarodni menjavi sodelovale le tri največje delovne organizacije v občini: Predilnica, Lesna industrija in Usnjarna. Letošnje leto pa med izvozniki naštejemo že 13 delovnih oz. temeljnih organizacij.

Mizarstvo Litija izvaža svoje izdelke v ZDA

Predvidoma bomo letošnje leto izvozili za 950.273.000 din raznega blaga. Kljub temu v občini kot celoti na daljši rok ne dosegamo pozitivne zunanjetrgovinske bilance, saj je za naše gospodarstvo značilna velika odvisnost od uvoženih surovin (bombaž, koža). Sicer največ izvažajo prav tiste organizacije združenega dela, ki si morajo surovino preskrbeti pretežno na zunanjem trgu. Tako odpade 30% celotnega izvoza na Usnjarno, 26% na Predilnico, 23% na Lesno industrijo.

V marsikateri delovni organizaciji bi lahko izvoz še povečali, vendar bi domača predelovalna industrija ostala brez reprodukcijskega materiala, pa tudi odstotek razpolaganja z ustvarjenimi devizami je premajhen, da bi zagotavljal normalno obnavljanje proizvodnje.

Tako se Predilnica vedno bolj povezuje s proizvajalci končnih tekstilnih proizvodov v reprodukcijski verigi. Del preje pa prodaja v izvoz direktno, doslej v Irak in Alžir, letošnje leto pa išče možnosti izvoza v države zahodne Evrope. Letos se je v mednarodno menjavo vključila tudi Pletilja Litija s prodajo otroških oblačil v Holandijo in Nemčijo.

Usnjarna prodaja na tuje goveje usnje, cepljenec, usnjeno in krzno konfekcijo. Posebej moramo omeniti prevleke za avtosedže, saj je za te na zunanjem trgu precejšnje povpraševanje. Izdelke Usnjarne kupujejo v Nemčiji, Avstriji, Švici, Nizozemski.

Lesna industrija Litija izvaža decimiran les, furnir, pa tudi razne pohištvene elemente v dežele zahodne in zahodne Evrope. Izvoz pohištvenih artiklov bi bil lahko večji, če bi imeli modernejšo oz. ustrezno opremo za izdelavo kvalitetnejših izdelkov. S finalno proizvodnjo pa se je zelo uspešno v izvoz vključilo prvič Mizarstvo Litija, ki je za ameriške kupce izdelalo nekaj tisoč kosov blokov za nože. V občini les izvažajo tudi TOZD Gozdni obrat in kmetijski združenje v Litiji in Gabrovki (ki sicer na tuje prodajata tudi živino, jabolka in v Gabrovki brinovno olje).

TOZD Litija apna Kresnice izvaja apno; izvoz bi lahko še povečali, vendar je problem

transport pa tudi veliki stroški, ki so s tem povezani.

Omeniti moramo še Kovino, ki se v mednarodno menjavo vključuje od začetka svoje razvojne poti. Poleg matic, ohlajalnih naprav ventilov v Italijo prodaja lastni proizvod odzračevalni lonček, ki služi za odzračevanje centralnih naprav.

Vidimo, da je izvoz iz naše občine po sestavi zelo pester. Število organizacij združenega dela in zlasti število izvoznih proizvodov narašča, s tem pa tudi priliv tujih valut.

Predvsem pa bomo morali bolj izkoristiti surovine, ki jih imamo na razpolago. Prav pred kratkim smo v Delavski enotnosti v intervjuju z dr. Sočanom lahko prebrali podatek, da je Belgija na račun našega izvoza hrastovega lesa povečala izvoz pohištva od skoraj nič na milijardo dolarjev.

To kaže na dejstvo, da bomo morali povečevati izvoz tistih izdelkov, kjer bo več vloženega dela in znanja. Temu nekatere delovne organizacije že sledijo, tako da lahko v prihodnje pričakujemo še boljše rezultate.

V.V.

● KOMUNISTI PREVZELI POBUDO, DA BO V DELOVNIH ORGANIZACIJAH IN KRAJEVNIH SKUPNOSTIH STEKLA POGLOBLJENA RAZPRAVA O OBČINSKEM STABILIZACIJSKEM NAČRTU

VEČ OSEBNE ODGOVORNOSTI

Osrednja točka tokratne seje občinskega komiteja ZKS, ki je bila sredi novembra, je bila obravnava osnutka načrta dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije občine Litija.

Predsednik izvršnega sveta je pojasnil, da je osnutek delovnega značaja, njegov nosilec pa komite za gospodarstvo. Njegov cilj je, kako bolje in uspešneje poslovati in kako uresničiti množico sprejetih, pa še vedno nerealiziranih sklepov. Delovni osnutek je odprt za vse pobude in predloge.

V razpravi je sodelovala večina članov komiteja, vanjo pa sta posegla tudi sekretar Medobčinskega sveta Ludvik Zajc in predsednik občinske skupščine Branko Pintar.

Delovni osnutek z dopolnitvami iz razprave naj bo začetek javne razprave. Poleg dopolnitev pa bo treba opredeliti in naštet tudi nosilce posameznih nalog, da ne bo tudi ta načrt eden izmed množice lepo napisanih a slabo uresničenih načrtov.

Smisel stabilizacijskega načrta, je spremeniti način življenja in takšnega dela, kot smo ga vajeni doslej.

V razpravi je bilo govora o šolstvu, ki mu je naložena naloga, naj razmisli in se posvetuje o najbolj smotrnem povezovanju šol. To naj bi privedlo do boljšega znanja učencev, pa tudi do materialnih prihrankov.

Komite je sprejel načelne usmeritve tudi glede odpravljanja izgub v Industriji apna Kresnice, o doslednejšem dohodkovnem povezovanju, o škodljivosti prevelikega zadolževanja pri bankah, o povezovanju med gozdarji in lesarji ter tudi o morebitni potrebi po prestrukturiranosti tistega dela gospodarstva, ki nima razvojnih perspektiv.

Naloge, ki si jih bo v zvezi s tem zadal občinski komite, naj ne bodo preobširne, ampak jasno določene. Šele tako jih bo moč tudi dosledno izvajati.

M.B.

● NAJMNOŽIČNEJŠA ORGANIZACIJA JE PREGLEDALA SVOJE DELO

Začrtali program za naslednja štiri leta

Novembra letos je potekel štiriletni mandat organom občinske konference SZDL Litija. Na programsko volilni seji občinske konference so delegati družbenopolitičnih organizacij ocenili delo konference. Predsednik

Mirko Kaplja je v svojem uvodu poudaril, da se je konferenca vseskozi prizadevala združevati in usklajevati interese delovnih ljudi in občanov, soočala se je z drobnimi pa tudi z zelo zahtevnimi vprašanji družbenopolitič-

nega in ekonomskega življenja občanov naše občine. V krajevnih skupnostih, več v vaških in primestnih kot v mestnih, so krajevne konference na sejah, v predsedstvih ali pa v sekcijah oblikah dela prisluhnele potrebam občanov in v večini primerov tudi našle način in oblike razreševanja problemov. V teh krajevnih skupnostih je aktivnost občanov na zavirljivi višini, slabša pa v okoljih, kjer se je socialistična zveza posluževala forumskih oblik dela.

ekonomskega položaja. Nič kolikokrat izrečena misel, da potrebujemo pobude in pripravljenost slehernega, je danes, pa tudi jutri izredno aktual-

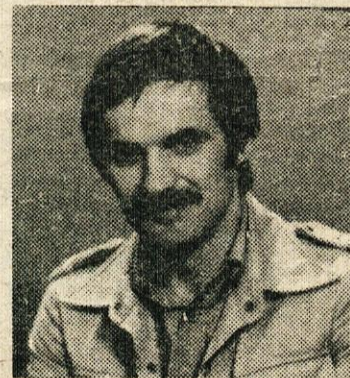
Dosedanji predsednik Mirko Kaplja bo vodil OK SZDL tudi v naslednjem mandatnem obdobju

na. Zato je tudi program dela in aktivnost konference SZDL v prihodnjem obdobju, usmerjena prav v to smer.

Na volilni konferenci je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo občinske konference SZDL. Konferenco bo prihodnji dve leti še naprej vodil dosedanji predsednik tov. Mirko Kaplja, za podpredsednika je bil izvoljen tov. Slavko Rokavec iz Jevnice, za sekretarja pa tov. Alojz Urbič.

Ob zaključku konference se je novoizvoljeni predsednik tov. Kaplja obrnil na vse delegate konference in člane predsedstva, da s svojo aktivnostjo v okoljih kjer delajo in živijo, pomagajo graditi takšno socialistično zvezo, kot jo v času, ki je pred nami, potrebujemo in želimo.

L.K.

Sekretar OK SZDL Litija Slavko Urbič

Pred vsemi družbenopolitičnimi organizacijami posebej pa še pred socialistično zvezo, stojijo pomembne in težke naloge. Program ekonomske stabilizacije je lahko uresničimo le z aktivnostjo najširših množic. V nobenem okolju socialistična zveza ne bo smela pustiti pasivnih skupin, ki bi le opazovale napore družbe, da se izkoplje iz težkega

Naši dosežki — naši uspehi

S preskrbo v preteklem obdobju ne moremo biti čisto zadovoljni, vseeno pa je bila boljše organizirana kot v letu 1982.

V krajevnih skupnostih so namenili največ aktivnosti graditvi vodovodov in uveljavljanju delegatskega sistema.

Sredstva za družbene dejavnosti, ki se financirajo preko SIS, so bila realno manjša. Kljub vsemu pa je

delo potekalo nemoteno, zahvaljujoč velikim prizadevanjem vseh akterjev na tem področju.

Relativno dobri rezultati v naši občini v preteklem obdobju dokazujejo, da smo že precej spremenili naš odnos do dela in da smo že začeli drugače razmišljati. To spoznanje nas mora navdajati z optimizmom, ko vstopamo v novo, za našo družbo še težje leto.

G.G.

Zgradili smo nova stanovanja (Foto: GO)

KAJ JE VARČEVANJE?

Je to morda lepo ravnanje z igračami? Ali morda, če si ne umazem obleke? Ali mamica varčuje, če mi ne kupi čokolade? O vsem tem in še mnogo drugega smo izvedeli v mali šoli. Spoznali smo zakaj »medvedek poje« toliko svetlih dinarjev, namesto da bi mi jedli čokolado. Nismo pa razumeli, zakaj mamica odnese »silega medvedka« in prinese nazaj »lačnega«. Obiskali smo prijaznega strica tov. Pintarja na Beograjski banki. Izvedeli smo, zakaj in kako vzamejo medvedku dinarje in kam jih shranijo. Joj, kako smo se čudili veliki omari, ki jo je stric imenoval trezor. Pa zanimivi mizi, ki se sama zaklene. Prijazni stric nam je povedal zanimivo pravljico o lenuhu in pokazal slike partizanskega denarja.

Sedaj pridno »hranimo medvedka«, da bo čimprej sit. Obiskali bomo spet prijazne strice in tete na Beograjski banki, da bodo varno shranili naše dinarje.

CICIBANI — VARČEVALCI
IZ »MEDVEDKA«

NA BRANIKU SVOBODE STOJIMO

● USPOSABLJANJE TERITORIALNE OBRAMBE NAŠE OBČINE V LETU 1983

Zastavljeni cilji so bili doseženi

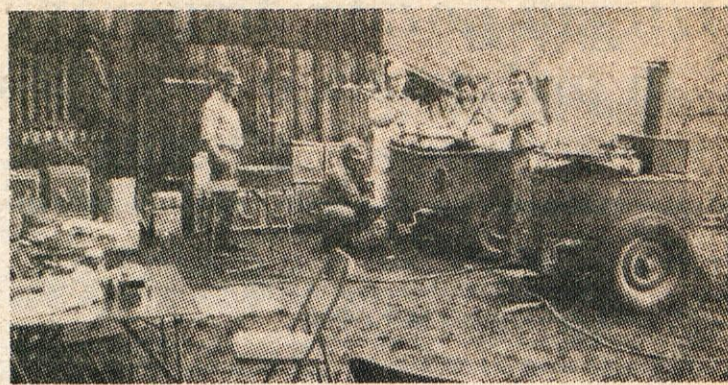
Enote teritorialne obrambe naše občine sestavljajo združene taktične enote (ZTE) in taktične enote (TE), ki se razlikujejo predvsem po namenu uporabe in območju delovanja. Tako so ZTE namenjene za delovanje na

širšem območju, medtem ko so TE, to so med drugim enote teritorialne obrambe v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, namenjene predvsem za delovanje na svojem področju.

Poleg teh imamo tudi specialne enote, ki so opremljene z najsoodobnejšimi sredstvi in orožjem in izurjene ter usposobljene za delovanje tudi v najtežjih pogojih. Zaradi zagotavljanja čim-

boljše bojne sposobnosti je potrebno stalno vojaško-strokovno in moralno-politično usposabljanje vseh pripadnikov enot teritorialne obrambe. Zato OŠTO v skladu s smernicami, programi in povelji nadrejenih štabov TO vsako leto izdela tematski in časovni načrt usposabljanja starešin, poveljstev in enot teritorialne obrambe občine Litije.

Pred izvedbo vsakega usposabljanja enot TO izvedemo pripravo starešin, ki jo vodijo inštruktorji, in kjer se starešine enot pripravijo za svoje delo na samem usposabljanju enot. Priprave praviloma potekajo na istem terenu, kjer se izvaja tudi usposabljanje enot. Težimo k temu, da bi se enote usposabljevale za svoje naloge na svojih področjih delovanja, kar se je doslej pokazalo kot zelo dobro. Enota tako opravlja konkretne naloge na terenu, ki ga pozna in sodeluje z drugimi dejavniki SLO od komitejev za SLO in DS, vseh družbenopolitičnih organizacij, do prebivalcev določenega območja, kar je zelo pomembno, saj je eden od temeljnih ciljev vsega usposabljanja prav podružbljanje SLO.

Mm, kako prijetno diši iz vojaškega kotla

Za letos načrtovano usposabljanje smo realizirali v celoti. Vsaka vrsta usposabljanja (preverjanje bojne pripravljenosti, štabna vojaška vaja, eno ali dvodnevna vaja) je bila izvedena v pogojih začasne zasedenosti ozemlja, kajti enote moramo pripraviti za delovanje v najtežjih razmerah. To zahteva seveda tudi zelo dobro povezavo in koordinirano delo z vsemi drugimi dejavniki SLO in lahko rečemo, da smo na tem področju zopet naredili korak naprej.

Poleg usposabljanja celotnih enot pa so se obvezniki in starešine TO usposabljali tudi na seminarjih, tečajih, tečajih specialistov in drugih oblikah usposabljanja. Tako je bilo na vseh oblikah usposabljanja v letošnjem letu preko 600 pripadnikov teritorialne obrambe naše občine.

Tudi usposabljanje mladink in mladincev prostovoljcev, ki po-

menijo za TO pomemben kadroviški vir, je naša stalna naloga, ki jo v sodelovanju z OK ZSMS in OO ZZZB že nekaj let uspešno izvajamo. Letos smo po dvodnevnem usposabljanju v oktobru in novembru izvedli še pohod od Litije do Javorskega pila, med pohodom so mladinci položili vence na spominska obeležja iz NOB ter izvedli streljanje z vojaško puško.

Na Javorskem pilu je prostovoljec o bitki med NOB pripovedoval udeleženec te bitke tov. Mantelj. OK ZSMS je izvedla krajsi kulturni program, pozdravila pa sta jih tudi predsednik OO ZZZB Litija in komandant TO občine. Nato so mladci dali svečano zaobljubo s podpisom vsakega posameznika, da prostovoljno stopa v enote TO naše občine. Z zaobljubo so se obvezali, da bodo vedno pripravljeni braniti svojo domovino.

M.K.

Teritorialci so pripravljeni za pohod

III. OBČINSKI SAMOPRISPEVEK URESNIČUJEMO NA DOGOVORJENIH OSNOVAH ZA LEPŠI IN BOLJŠI JUTRI

Od izteka III. občinskega samopriskpevka nas loči še dobro leto in pol, zato je prav, da na kratko ocenimo dosedanje izvajanje samopriskpevka ter skladno

s sprejetimi stališči 8. seje skupščine III. občinskega samopriskpevka podamo informacijo o predvidenem zaključku.

NAŠA ODLOČITEV JE BILA ZAVESTNA

Večini je znano, da smo za izglasovani referendumski program pričeli zbirati sredstva s 1. 7. 1980. Izteče se 30. 6. 1985, in sicer v višini 2%. Preridvideno je bilo, da bi iz tega vira v petletnem obdobju zbrali 65.000.000 din, medtem ko bi iz prispevne stopnje iz osebnih dohodkov po domicilnem principu zbrali 207.753.000 din ter iz združene amortizacije nepremičnin še 10.000.000 din, skupno torej 282.753.000 din. Toliko je po ocenah iz leta 1979 znašal celoten referendumski program. Iz podatkov, ki so bili objavljeni v Glasilu občanov, je razvidno, da smo do vključno 1982. leta zbrali 84.450.908 din, v kar je vključen tudi prenos sredstev II. samopriskpevka v višini 6.000.000 din. Predvidevamo pa, da bomo do konca letošnjega leta zbrali najmanj 38.000.000 din in 34.514.000 din, neoparabljenih iz leta 1982. Konec leta 1983 bo razpoložljivih sredstev predvidoma 72.514.000 din (samopriskpevek in amortizacija). Program je bil doslej realiziran v izgradnjo naslednjih objektov:

1. Prosvetno-kulturna dvorana na Vačah v višini 10.894.241,90 din
 2. Nova streha na šoli Šmartno dve učilnici 10.478.565,45 din
 3. Otroški vrtec v Gabrovki, dva oddelka, razdelilna kuhinja, otroško igrišče 6.548.953,80 din
 4. Poseben program krajevnih skupnosti 8.501.000,00 din
 5. Otroški vrtec v Jevnici po programu obsega dva oddelka, razdelilno kuhinjo in otroško igrišče v skupni vrednosti 12.858.327,00 din
 6. Prizidek k otroškemu vrtcu Litija — 4 igralnice, razdelilna kuhinja, zaklonišče ter otroško igrišče. Izdelana je projektna dokumentacija, dosedajni stroški po tej poziciji so 646.000,00 din
 7. Prizidek k otroškemu vrtcu Šmartno, dve igralnici; izdelana je projektna dokumentacija ter doseženo soglasje, da v neposredni svobodni menjavi sodeluje IUV, TOZD Usnjarna Šmartno, v višini 2.000.000,00 din
 8. Osnovna šola Litija; program je glede na premik z Ježe na Rozmanov trg spremenjen, saj gre za realizacijo prizidka z 12 učilnicami, kabineti, večnamenskimi prostorom, večnamensko telovadnico ter drugimi površinami za izvajanje telesnokulturnih aktivnosti v povsem drugem okolju. Doslej je bilo angažiranih 851.200,00 din,
 9. Osnovna šola Dole; za izdelavo idejnih študij in ostalega je bilo doslej realiziranih 84.725 din
- Skupno je bilo doslej porabljenih sredstev v višini 50.021.525,15 din

Upoštevajoč osnovne utemeljitve javne razprave in skupščine III. občinskega samopriskpevka je izvršilni odbor skupnosti vsa neoparabljena sredstva tekoče vezal pri Beogradski banki s ciljem, da se le-ta oplenitijo v obliki višjih obrestnih mer. Skupnost III. občinskega samopriskpevka ima trenutno vezanih pri BB 67.500.000 din v obliki depozitne pogodbe. Seveda obstoji možnost takojšnjega ko-

riščenja skladno s potrebami in računamo, da bomo na ta način pridobili dodatnih 7.000.000 din do konca tega leta, kar bo vsaj v neki meri ublažilo vpliv inflatornih gibanj na porabo sredstev.

SPREMENJENI POGOJI SO MOČNO VPLIVALI NA VIŠINO ZBRANIH SREDSTEV

V času priprav na izglasovanje III. občinskega samopriskpevka so se izoblikovala mnjenja, da bi tako kot v času realizacije I. in II. samopriskpevka s premostitvenimi krediti in garancijami poslovnih bank premoščali začetni primanjkljaj sredstev, s čimer bi omogočili hiter potek gradnje. Povsem razumljivo je, da je zaradi izredno zaostrene gospodarske situacije in zakonskih omejitev bila v celoti onemogočena konstrukcija takega pokrivanja investicij, še več, tudi združevanje sredstev iz osebnih dohodkov po predvideni stopnji 2,5% je skoraj v celoti izpadlo, saj smo v prvem letu zbiranja uspeli iz tega naslova pridobiti vsega 16.542.840 din. To in pa v celoti spremenjena politika najemanja kreditov ter bančnih garancij sta vplivali, da skupnost v celoti reprogramira obseg investicij na aproksimativno znane višine, to je 2% samopriskpevek, združena amortizacija v višini 75%. Računamo, da bomo iz naslova 2% samopriskpevka v letih 1984 in 1985 zbrali še cca 65.000.000 din, iz naslova amortizacije pa še cca 9.000.000 din, kar zneso skupaj 74.000.000 din. Če upoštevamo vezana sredstva in ostale prihodek iz dohodka poslovnih bank v ocenjeni višini 6.000.000 din, lahko računamo, da bo skupnost III. samopriskpevka razpolagala do izteka samopriskpevka s sredstvi v višini 151.514.000 din.

KAKO BOMO URESNIČEVALI PROGRAM III. OBČINSKEGA SAMOPRISPEVKA

Občuten primanjkljaj sredstev, ukrepi gospodarske politike in nenazadnje tudi intervencijski zakon o zaščiti kmetijskih zemljišč so narekovali, da smo v okvirih OK SZDL izvedli v letošnjem letu široko javno razpravo, ki je opredelila politično platformo za nadaljnji potek uresničevanja III. občinskega samopriskpevka. Končno so tudi delegati skupščine III. občinskega s samopriskpevka na svoji 8. seji dne 8. julija opredelili prioriteto, ki določa, da imajo prednost pri izgradnji naslednji objekti iz programa:

- šola Litija (na Rozmanovem trgu),
- šola Dole (odločitev po skupni seji IO in krajevnih skupnosti Dole),
- prizidek k vrtcu Šmartno (ob uspešno realizirani svobodni menjavi),
- prizidek k vrtcu v Litiji (če bo sofinanciranje delovnih organizacij).

Vse ostalo se prelaga na naslednje obdobje. Seveda pa reprogramiranje III. občinskega samopriskpevka ne pomeni le opredelitve občanov in njihovega poenotenja do zmanjšanja programa na raven sredstev, ki jih bomo zbrali do sredine leta 1985, ko se izteka III. občinski samopriskpevek, temveč tudi to, da bo ob poenotenju in opredelitvah do novega IV. občinskega samopriskpevka treba na novo opredeliti program in prioriteto ter pri tem upoštevati to, za kar smo se v občini enkrat že opredelili. Prav tako ni odveč poudariti, da se z iztekom III. občinskega samopriskpevka iztekajo tudi viri sredstev, zato bi bilo iluzorno vztrajati na nadaljnjem uresničevanju programa, ne da bi istočasno v obliki referenduma določili program in višine sredstev za njegovo uresničevanje.

PRIPRAVE TEČEJO KONTINUIRANO

Upoštevajoč dane usmeritve je IO skupnosti takoj pristopil k njihovi realizaciji. Naročene so bile idejne študije za program, ki naj bi se realiziral na območju Rozmanovega trga. Po razpravi v organih samoupravnih interesnih skupnosti ter izvajalcev programa je bila soglasno izbrana idejna študija IGM Save iz Krškega. Na tej osnovi pa je bila s projektantsko organizacijo sklenjena pogodba za izdelavo projektne dokumentacije za izgradnjo prizidka, večnamenske telovadnice ter drugih prostorov, površin za izvajanje telesnokulturnih aktivnosti kot tudi adaptacije starega dela šole. Pri izdelavi projektne dokumentacije, zlasti njenega programskega dela in iskanja optimalnih rešitev, še posebno zavzeto deluje vodstvo osnovne šole iz Litije, pa tudi ostali potencialni izvajalci programa na tem območju. Sodimo, da bodo projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja izdelani do sredine meseca januarja.

Sočasno je bila naročena tudi sprememba zazidalnega načrta Litije — desni breg z mikrolokacijo prizidka k osnovni šoli Dušan Kveder-Tomaž. Projekt je v javni razpravi. Če bodo vse aktivnosti potekale po načrtih, ne bi smelo biti ovir, da ne bi pričeli z gradnjo prve faze osnovne šole (možno so tudi podfaze) že v mesecu marcu oz. aprilu prihodnjega leta. Za celotno izvedbo programa, 1. faze izgradnje predvidevamo, da bo na razpolago 80.000.000 din. V slučaju, da se organizacije združenega dela z območja Litije ne bodo odločile za sodelovanje pri gradnji prizidka k vrtcu pa vsa preostala sredstva III. občinskega samopriskpevka, ki bodo zbrana do izteka samopriskpevka. Pri tem bo dan poudarek, da bo vsaka faza gradnje zaključena funkcionalna celota.

Poleg tega je IO na podlagi razgovorov s predstavniki krajevnih skupnosti Dole in pridobitve strokovnega mnjenja SGD Beton opredelil stališče do gradnje šole na Dolah. Iz strokovnega mnjenja SGD Beton je razvidno, da bi za sanacijo razmer te šole bil potreben radikalen poseg, pri čemer bi ostali le še obodni zidovi. Ocenjeno je, da bi rekonstrukcija stala 3.000.000 din na m². Upoštevajoč neprimerno lokacijo kot tudi pripravljenost občanov krajevnih skupnosti Dole, da sodelujejo pri izgradnji šole z lesom, izkopi in drugimi deli, je IO po pooblastilu skupščine III. občinskega samopriskpevka skupaj z vodstvom krajevnih skupnosti opredelil kot smotno novogradnjo, s tem da bi skupnost III. občinskega samopriskpevka bila za najnujnejši del gradnje udeležena z največ 20.000.000 din, vse ostalo pa bi bil prispevek krajevnih skupnosti. Šola naj bi obsegala 4 učilnice ter ostale nujne prostore, pri čemer naj bi bil projekt zasnovan tako, da je možno prigraditi tudi prostore ambulate, kar je bilo izglasovano ob referendumu in bo potrebno v perspektivi uresničiti.

Strokovna služba samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva je na podlagi izkazanih potreb in ponovni anketi na področju Šmartnega ugotovila, da zaradi prostorske stiske ostaja zunaj varstvene organizacije 60 otrok, zato je skladno s sklepom delavskega sveta IUV, TOZD Usnjarna Šmartno predlagala, da skupnost III. občinskega samopriskpevka prioriteto razrešuje prostorsko stisko v obliki prizidka k otroškemu vrtcu v Šmartnem. Izvršilni odbor skupnosti je takoj pričel z ustreznimi aktivnostmi. V kratkem bo izdelano gradbeno dovoljenje, v naslednjih dneh pa bo izbran tudi najugodnejši ponudnik za izvedbo del.

Očitno je, da v tem trenutku potrebe po otroškem varstvu na območju Rozmanovega trga niso tako pereče, saj se organizacije združenega dela z območja Litije še vedno niso opredelile za možnost neposredne svobodne menjave dela ter s tem bodisi delne ali celotne realizacije programa.

B.P.

Iztrgati pozabi dragocene dokumente in pričevanja o razvoju delavskega gibanja

Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Litija je imenovalo komisijo, ki naj proučuje in zbira dokumente o tradiciji delavskega gibanja v naši občini.

Tako kot Zveza združenj borcev NOV skrbi, da bi ne ušlo pozabi kaj pomembnega iz časa narodnoosvobodilne vojne, se je tudi Občinski sindikalni svet odločil zbrati čim več dokumentov in podatkov iz bogate tradicije našega delavskega gibanja. Pomislimo samo, da bo litijski predilnici kmalu sto let, torej je skoraj tako dolga tudi pripoved o delavskem gibanju o tej naši največji delovni organizaciji.

V kronikah in zapisih posameznih delovnih kolektivov je ohranjenega marsikaj, ki bi bilo zanimivo tudi v širšem občinskem merilu. Podatke o marsičem, še nenapisanem, pa bi lahko dali tudi starejši delavci in upokoјenci, treba bi jih bilo le zapisati. Tudi naše glasilo bi popestrili pogovori s starejšimi delavci in zapisi o časih, o katerih mladi ne vedo dosti pa bi bilo to potrebno.

Priporočljivo bo zadolžiti v organizacijah združenega dela nekoga, ki bo stalno spremljal delo na področju tradicije delavskega gibanja. Najbolje bo, če bo to

član kolektiva, ki ima veselje do tega dela in možnost za delo.

KAJ PROUČEVATI IN ZBIRATI

— Zapise, kronike, članke in drugo pisno gradivo o kolektivu in tovarni. Pri tem nam bo v veliko pomoč morebitni tovarniški časopis.

— Prikaz razvoja celotne tovarne, tehnologije od ročnega dela do današnjih strojev ter proizvodnih izdelkov.

— Delovanje političnih, strokovnih in drugih organizacij od začetka do danes (komunistična partija, socialdemokratska stranka, socialistična stranka, strokovni sindikati in drugo).

— Politična in socialna — gospodarska gibanja (delovanje delavskih zaupnikov, mezdne akcije, stavke, prote-

sti, solidarnostne akcije za pomoč in zaščito delavcev in njihovih družin, sodelovanje delavcev v širših političnih akcijah).

— Oris kulturnih, športnih, prosvetnih in drugih društvenih organizacij ter njihovo delovanje.

— Naši delavci v času narodnoosvobodilne vojne (organizatorji in voditelji vstaje, aktivisti, žrtve).

— Pisanje kronik, spominov in opisov posameznih dogodkov.

— Zbiranje gradiva, ki je v osebni lasti — preslikavanje

— Organizirati občasne razstave dokumentov in gradiva o lastni tovarni ter širši okolici, da bodo tudi drugi spoznali kraj in bo to postalo spodbuda za zbiranje gradiva.

Komisija pričakuje pomoč občanov pri zbiranju in urejanju gradiva, zato bo vesela vsakega podatka ali dokumenta, ki bi bil zanimiv in morda vreden tudi objave v občinskem glasilu.

M.B.

Pretvornik na Gorišci deluje

V novembrskih praznikih smo občani Litije prvič zagledali na televiziji ekranih po zaslugi oddajnika Gorišca oddaje TV studia Koper, krajani KS Ribče, Kresnice in Jevnica pa so dobili kvaliteto sliko in glas I. in II. programa TV Ljubljana, programa TV Zagreb in program TV Koper. S tem se je mnogim uresničila dolgoletna želja.

V času, ko to pišemo, je oddajnik še v poskusnem obratovanju, uradna otvoritev je bila 9. decembra. Ko pa boste, dragi bralci, tole brali, pa bo že vse čisto zares. Poleg naših občanov sprejemajo TV program tudi občani KS iz domačske in močanske občine.

Danes bi vas radi seznanili z vrednostjo opravljenih del in z viri financiranja, prihodnjic pa bo tekla beseda tudi o tehničnih podatkih, ko bodo opravljene vse potrebne meritve.

S sodelovanjem vseh treh občin, komunalne skupnosti Litija in Moste-Polje, Kulturne skupnosti Litija, KS Kresnice, Litija — levi in desni breg, Šmartno, Ribče, Hotič in Jevnica, Predilnice Litija, LIL, IUV Šmartno in z ogromnim prostovoljnim delom krajanov Kresnic, Ribč in Jevnice je bil jekleni lepote na Gorišci postavljen. Povemo naj le še to, da je omenjeni pretvornik eden izmed 160 pretvornikov in eden izmed devetih, ki lahko sprejemajo vse štiri programe. Verjetno pa je eden zadnjih, za katere zagotavlja RTV Ljubljana sredstva za amortizacijo oziroma vzdrževanje.

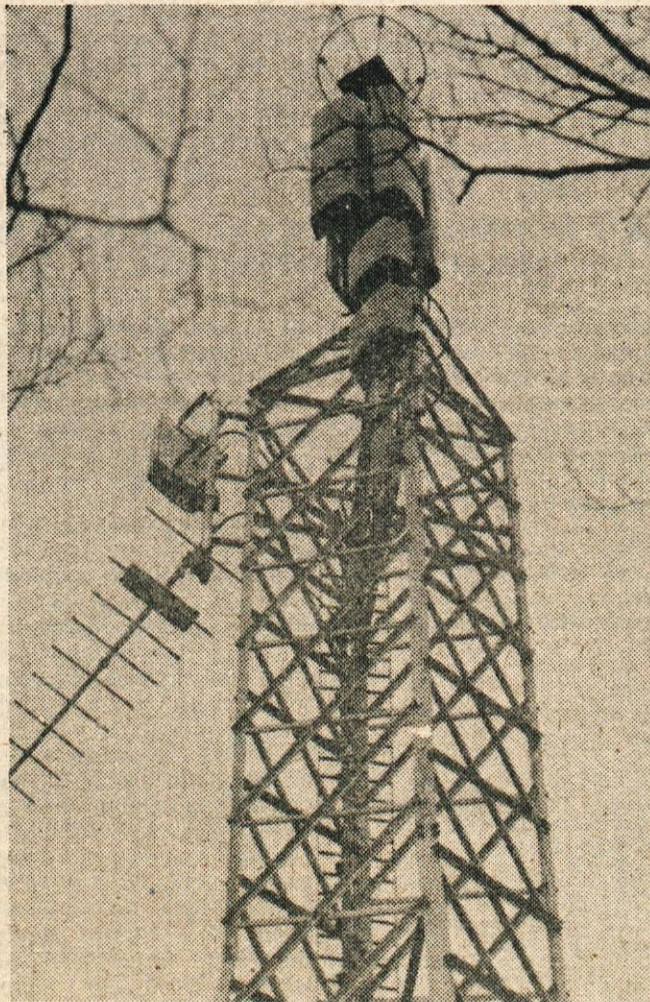
Vrednost opravljenih del:

1. odškodnina za zemljišče, lokacijsko tehnična dokumentacija, soglasja	164.928,00
2. popravilo dostopne ceste k TV pretvorniku	689.817,70
3. elektronapeljava od trafa postaje Zg. Prekar-TV pretvornik — 2500 ur prostovoljnega dela x 300 din (KS Jevnica, KS Kresnice in KS Ribče)	339.222,50
4. izgradnja temeljev TV stolpa z ozemljitvami	750.000,00
5. izgradnja PTV hišice	664.852,55
6. TV stolp, aparature za I., II., III. in IV. program z montažo aparatov in TV stolpa	810.000,00
	5.273.262,50
	8.692.083,25

Viri financiranja TV pretvornika Gorišca

1. RTV Ljubljana	2.501.600,00
2. SO Ljubljana — Moste	735.000,00
3. Samoupravna kom. skup. SO Ljubljana-Moste	600.000,00
4. SO Domžale	2.335.000,00
5. Samoupravna komunalna skupnost SO Litija	350.000,00
6. Krajevna skupnost Kresnice	200.000,00
7. Krajevna skupnost Litija — levi breg	100.000,00
8. Krajevna skupnost Litija — desni breg	100.000,00
9. Krajevna skupnost Šmartno	52.021,00
10. Krajevna skupnost Ribče	50.000,00
11. Krajevna skupnost Hotič	30.000,00
12. Kulturna skupnost SO Litija	105.000,00
13. Predilnica Litija	50.000,00
14. LIL Litija	50.000,00
15. IUV, TOZD Usnjarna Šmartno	100.000,00
16. Krajevna skupnost Jevnica	583.462,25
17. KS Kresnice, Jevnica, Ribče — prostovoljno delo 2500 ur x 300	750.000,00
	8.692.083,25

S.R.

Sprejemno oddajne naprave na pretvorniku Gorišca

● POSVET Z MLADINSKIMI PREDSEDNIKI

Več pozornosti delu osnovnih organizacij

Na zadnjem posvetu OK ZSMS so mladi spregovorili o neaktivnosti mladih in ugotovili, da mladina postaja pasivna, med drugim tudi zaradi nesamostojnosti mladinske organizacije.

Opozorili so na nepravilno kadrovsko politiko in sestavo vodstev osnovnih organizacij. Okrepiti bodo morali vlogo članov predsedstva OK, ki so zadolženi za nemoteno in pravilno delo OO ZSMS, da bodo stalno navezovali stike z njimi, in jih vzpodbujali k aktivnostim. Zavzeli so se za krajše in konstruktivnejše sestanke ter izrazili željo, da se tudi ostale DPO udeležujejo mladinskih sestankov in ne samo mladinski funkcionarji. Dali so pobudo, da bi se seje vseh DPO sklicevale izven delovnega časa, kar je v mladinski organizaciji že običaj.

Mlade je treba za delovanje v ZSM usposobiti, da bodo kar se da politično razgledani in mobilni ter dojemljivi za vse pobude in spremembe v osnovnih sredinah. V ta namen bodo organizi-

rali politično šolo za vse, ki jih delo v mladinski organizaciji zanima in veseli. Prosti čas mladi še vedno neracionalno izkoriščajo, čeprav jim OK ponuja vedno več prireditvev, pridružujejo se ji tudi nekatere osnovne organizacije.

Dejstvo je tudi, da se predsedniki osnovnih organizacij preveč pogosto menjajo in bo morala OK ZSMS narediti pregled in analizo takšnega stanja.

Dotaknili so se tudi problemov priprave in vstopa pionirjev v ZSM in ugotovili, da mlade izgubljajo že v osnovni šoli. V pionirski organizaciji. Spregovorili so tudi o zadevah, ki se mladih ne tičejo, pa morajo o njih razpravljati, o najrazličnejših pritiskih na mladinsko organizacijo ter o prostorskih in finančnih težavah, ki pestijo mlade.

R.B.

● MLADI SO SE SESTALI

Programsko volilna konferenca OK ZSMS Litija

V petek, 2. decembra so v Domu borcev in mladine mladi iz cele občine razpravljali o svojem preteklem in prihodnjem delu.

Bili so enotnega mnenja, da je bilo delo OK ZSMS v preteklem letu uspešno in da se je glede na prejšnja leta pokazal znaten napredek. Kritično so obravnavali delo posameznih OO ZSMS, njihove medsebojne stike in povezavo z OK ZSMS. Mladi v naših občinah se še prevečkrat ukvarjajo s prostorskimi in finančnimi problemi ter problemi enakopravnega odločanja o stvarih širšega družbenega pomena. Problemi nezaposlenosti, stanovanjska problematika, nagrajevanje po delu, to je le nekaj vprašanj, katerim mladi posvečajo vse več pozornosti, vendar njihove pobude ne padejo vedno na plodna tla. Prav tako so mladi kritično obravnavali delo mladih komunistov, ki jih le redko lahko štejemo med aktivne člane OO ZSMS.

Več pozornosti je treba nameniti tudi izobraževanju. Mladi dostikrat niso dovolj usposobljeni za učinkovito delo, ki ga od njih zahteva današnja situacija in položaj ZSMS v družbi.

Večjo učinkovitost in boljše delovanje ter manj forumskega dela bo moč doseči le z učinkovitimi enkratnimi akcijami in stalnimi oblikami dela. To pomeni, da dosedanje oblike v nekaterih primerih niso bile najboljše. Nove oblike naj bi bile srečanje mladih iz posamezne OO ZSMS, problemski sestanki v OZD ter sestanki predsednikov posameznih osnovnih organizacij z mladimi na osnovnih šolah.

Veliko je bilo v preteklem obdobju storjenega na področju mladinskega prostovoljnega dela, pohodništva, informiranja... Precejšen napredek je bil dosežen tudi pri delu predsedstva, ki je v tem obdobju veliko pozornosti namenjalo zaposlovanju, gospodarski situaciji, delovanju delegatskega sistema ter stanovanjski in kadrovski politiki.

Na konferenci smo izvolili tudi nove člane predsedstva, med drugim tudi predsednika in podpredsednika.

Novi predsednik OK ZSMS Litija je Miro Bregar, diplomirani pravnik, zaposlen na Skupščini občine Litija: »Tudi v prihodnje bomo morali mladi največ pozornosti posvetiti splošni

Novi predsednik OK ZSMS Litija Miro Bregar

mladinski problematiki: nezaposlenosti, izobraževanju... Občinska konferenca sama pa bo morala najprej najti več stika z osnovnimi organizacijami tako v krajevnih skupnostih kot tudi v delovnih organizacijah. Glede tega si veliko obetam od srečanj mladimi, ki jih bomo izvedli v prihodnjih mesecih. Ob koncu te akcije bomo lahko ugotovili dejansko stanje ZSMS v naši občini in se lotili reševanja problemov.

Podpredsednik OK ZSMS Litija Rudi Bregar

Za podpredsednika smo izvolili Rudija Bregarja: »Letošnja programsko-volilna konferenca se mi je zdela bolj pripravljena kot lanska. Takšne so tudi programske usmeritve, ki smo jih sprejeli. Vse to je odraz boljšega dela OK ZSMS. Prepričan pa sem, da bo po sedanjih kadrovskih spremembah delo še boljše, saj smo zapolnili vrzeli, ki so se pokazale med preteklim mandatom.«

A.B.

Spoštovani bralci

Odločili smo se, da bomo z novim letom uvedli nekatere novosti v naše Glasilo. Upamo, da boste tudi v prihodnje ostali nje- govi zvesti bralci. Pa ne samo bralci, radi bi, da postanete tudi sodelavci, torej tisti, ki boste pomagali ustvarjati naš časopis.

Pišite nam o vsem, kar vas vznemirja in privlači vašo pozornost in je vredno branja ter razmisleka širšega kroga bralcev. Prav nič se ne sramujte prijeti za pero, saj enkrat je pač treba začeti!

No, da bi vam nekoliko olajšali ta začetek, smo se odločili odpreti novo rubriko. Delovno smo jo poimenovali VI VPRAŠUJETE — MI ISČEMO ODGOVORE ZA VAS. V tej rubriki boste lahko zastavljali najrazličnejša vprašanja iz življenja in dela naše občine, mi pa se bomo potrudili, da boste nanje dobili odgovore od pristojnih organov in služb. Da ne bi bili v zmoti naj povemo še to, da to ne bodo pravni nasveti, zato takih vprašanj ne pošiljajte.

Vaša vprašanja, če boste tako želeli, ne bomo objavljali s polnim imenom in priimkom, zadostovali bosta le začetnici, za uredništvo pa le napišite svoje polno ime in priimek. Zagotavljamo vam, da tega ne bomo zlorabljali in da za nobeno vprašanje, četudi bo manj prijetno, ne boste čutili nobenih posledic. Na vprašanja, ki bi bila osebno žaljiva ali celo provokativna, zlasti pa na tista anonimna, ne bomo iskali odgovorov.

Vprašanja za tekočo številko pošljite najkasneje do prvega v mesecu, kajti potrebujemo določen čas, da poiščemo odgovor.

Torej, dragi bralci, pero v roke, rubrika VI VPRAŠUJETE — MI ISČEMO ODGOVORE ZA VAS je vaša!

Uredništvo

Srečanje starejših občanov

Že več let krajevna organizacija Rdečega križa Litija — levi breg prireja srečanje starejših občanov. Bilo je tudi letos in sicer v petek, 2. decembra v restavraciji »Pošta«. Kljub hladnemu vremenu se je srečanja, ki je minilo v priskrbenem razpoloženju, udeležilo precejšnje število občanov. Vabilu se je odzvalo približno 70, kar predstavlja polovico vseh občanov te starostne skupine. Vabljeni so bili vsi stari nad 70 let. Obteje priljubljenosti so bila podeljena tudi priznanja za 5 oz. 10-krat darovano kri. Posebej smo pozdravili najstarejšo občanko našega brega tov. Marijo Damjan, ki je dopolnila 92 let in najstarejšega občana tov. Martina Rojška, ki ima 87 let.

Za lepo slovensko pesem je poskrbel Šmarski oktet, za veselo razpoloženje pa srečolov. Poskrbljeno je bilo tudi za skromno večerjo.

Organizacija RK je srečanje organizirala izključno s sredstvi, ki jih pridobi od pobrane članarine in z raznimi akcijami, kot so zbiranje starega papirja in podobno.

Organizacija Rdečega križa želi, da bi program takih in podobnih srečanj v bodoče obogatili s sodelovanjem šolskega pevskega zbora, recitacije ali glasbenih skupin, vendar bi tako prireditev lahko organizirali le v dvorani in Stavbah, ki pa je za organizacijo RK občutno predraga.

Ob tej priliki se odbor RK Litija — levi breg zahvaljuje Šmarskemu oktetu za pester spored slovenskih pesmi in osebju restavracije »Pošta« za prijazen in lep odnos do naših starejših občanov.

E.B.

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

Ureditev ceste proti Lešam

Na severni strani nad Savo leži idilična vasica Leše s 44 prebivalci. Lešani so pridni in trdoživni ljudje. Med njimi je razvito pravo sosedsko tovarštvo, kot malokje. Nikoli niso bili vajeni čakati križem rok, da jim bo kdo spremenil življenjske pogoje, da bodo lažje obdelovali polja, gojili živino in obnavljali gospodarska poslopja. Tako so z združenimi močmi in vztrajnim prostovoljnim delom pred leti zgradili 4 km dolg vodovod, ojačali elektrifikacijo, postavili telefonske drogove in še bi lahko naštevali.

Največ problemov imajo s 3 km dolgo cesto, ki jih vsak dan povezuje z dolino. V oktobru so se na sestankih sveta soseske Leše dogovorili, da bodo cesto temeljito uredili in za pomoč zaprosili še ostale kraje KS.

Dve soboti in eno nedeljo so cesto ravnali in posipali. Opravili so 124 ur s traktorji in 279 delovnih ur. Svoj delež so prispevali tudi učenci osnovne šole na Savi, ki so lepo uredili stezo pod Drago.

Referendum uspel

Mnogi so zmajevali z glavami: »Kako si upate v današnjih časih pripravljati referendum!« Po dobni vprašanju so se zastavljala tudi pred več kot desetimi leti, ko se je KS Sava prva pripravljala na referendum. Odgovor je bil vedno enak: »Odločajo naj delovni ljudje!«

Tudi 4. dec. 1983 so se volilci na referendumu svobodno in zavestno odločili, da so za tretji krajevni samoprispevek. Na štiri voliških so bili rezultati: Leše 100%, Ponoviče 64,9%, Sava 74,31% in Sp. Log 77,9%.

31. dec. 1983 se bo končal drugi 1% krajevni samoprispevek. Sredstva so bila namenjena za modernizacijo ceste Sava-Litija (čel. zapornice v Ponovičah) in na Sp. Logu. Program je bil realiziran samo za asfaltiranje ceste Sava-Litija v dolžini 7 km s sofinanciranjem zbranih sredstev krajevnega samoprispevka in sredstev Komunalne skupnosti Litija. Modernizacija ceste je bila opravljena v dveh obdobjih. Za drugo etapo je bilo zbranih iz naslova krajevnega samopri-

spevka 182 mil. starih din ali 40% investicijske vrednosti 60% je prispevala Komunalna skupnost Litija. Iz samoprispevka je bila sofinancirana še gradnja javne razsvetljave na Sp. Logu in vodovod v Lešah, v skupnem znesku 10 milijonov starih din.

Potrebe po izboljšanju in modernizaciji komunalnih naprav v KS Sava so velike, zato je skupščina KS Sava na podlagi predhodnih razprav o tej problematiki in predloga za uvedbo 3. krajevnega samoprispevka na zborih krajanov na svoji seji sprejela sklep o razpisu referenduma za krajevni samoprispevek za čas od 1. januarja 1984 do 31. dec. 1988, v višini 1% čistega osebnega in katastrskega dohodka.

Predvideno je, da se bo zbralo 330 milijonov starih din, od tega bo sofinancirana razširitev pokopališča na Savi v višini 50% zbranih finančnih sredstev, 50% pa bo za sofinanciranje komunalnih naprav v soseskah Sp. Log, Leše in Ponoviče.

A.O.

KS VELIKA ŠTANGA

Delovni uspehi vlivajo novih moči

Krajanje Velike Štange so ocenili opravljeno delo ter dosežene uspehe na minulem krajevnem prazniku, ki ga praznujejo v spomin na odpor domačinov proti sovražniku, ki je 29. novembra 1944 hotel požgati domačije.

Na proslavi v domu prosvetnega društva so z zadovoljstvom spregovorili o prostovoljnem delu v tej krajevni skupnosti, s katerim so razrešili že več problemov. Tako so s prostovoljnim delom postavili električno napeljava ter veliko truda vložili tudi v popravila na cesti Velika Štanga — Janče. Najbolj pa so letos ponosni na dokončano cesto Stangarske Poljane — Velika Štanga. Graditi so jo začeli pred tremi leti. Že takoj pa so spoznali, da bodo morali pri izgradnji prispevati tudi svoj delež. V ta namen so prosto odstopili zemljišča, opravili vsa prostovoljna dela pri pripravi tal in drugih ročnih del ter prispevali tudi z denarjem. Pri izgradnji pa jim je finančno pomagala tudi Samoupravna komunalna interesna skupnost Litija in skupščina občine Ljubljana Moste-Polje. Krajanje so na pomoč svoje in sosednje občine še posebej ponosni, saj se jim je z njihovim prispevkom uresničila dolgoletna želja. Z novo cesto so pridobili tudi pravico do javnega avtobusnega prevoza, tako da se zaposleni vsak dan vozijo na delo v Litijo, solarji pa v šolo.

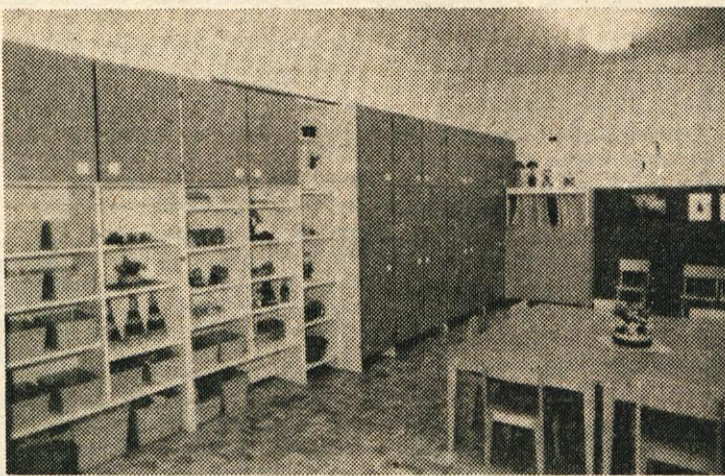
Krajanje pa ob dokončanju ene naloge ne mirujejo. Kot je povedal predsednik sveta KS Zvone Končina, je njihova glavna naloga v prihodnje napeljava telefonov. Čeprav se pri realizaciji zatika, pa so krajanje ponovno pripravljene sodelovati s prostovoljnim delom, materialom ter tudi finančnimi sredstvi. Vedo, da sami vsega ne bodo zmogli. Vendar jim prepričanje, da je pretežna opora na lastne sile rodila uspehe že doslej, vlija novih moči.

Na proslavi krajevnega praznika pa so zaslužnim krajanom podelili tudi priznanja. Znak OF je prejela Marija Planinšek, krajevna priznanja pa skupščina občine Ljubljana Moste-Polje in Marjan Sone za sodelovanje pri izgradnji krajevnih cest, Ivan Žust, Janez Mar, Zvone Končina pa za uspešno in požrtvovalno delo v KS. Krajevna organizacija RK je podelila priznanja tudi svojim krvojavcem. Praznik so krajanje počastili tudi s kulturnim programom, v katerem so sodelovali domači recitatorji ter folklorna skupina iz Javorja.

S.S.

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Obeležili 40 let AVNOJa

Igralnica novega otroškega vrtca v Jevnici

V soboto, 26. 11. 1983 je bila v dvorani zadružnega doma v Jevnici osrednja proslava ob 40-letnici II. zasedanja Avnoja z otvoritvijo otroškega vrtca in preurejene samopostrežne prodajalne. Slavnostni govornik je bil predsednik skupščine občine Litija Branko Pintar. V pestrem kulturnem programu so sodelovali: mešani pevski zbor, otroci otroškega vrtca, učenci podružnične osnovne šole, ritmična skupina, dramska skupina in mladina. Po proslavi je bilo organizirano tovariško srečanje in ogled novozgrajenega otroškega vrtca ter samopostrežne prodajalne. Na omenjeni proslavi smo obeležili tudi izgradnjo gozdne ceste v Slatnerjev graben ter poskusno obratovanje TV pretnornika Gorisca.

S temi pomembnimi pridobitvami smo najbolje obeležili rojstni dan republike.

S.R.

KS je dobila tudi prenovljeno samopostrežno trgovino

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Na novembrski seji skupščine krajevnih skupnosti Kresnice so bili delegati seznanjeni z dosedanjim potekom izvajanja letnega plana, ki ga je skupščina sprejela v preteklem letu. Navzoči delegati so z zadovoljstvom ugotovili, da je večina planiranih nalog uspešno realizirana. Poseben pomen ima ta ugotovitev tudi zato, ker so bili doseženi cilji uresničeni v času, ko so pogojni dela občutno težji zaradi znanih gospodarskih težav. Zasluge za dosežene uspehe je potrebno iskati v več smereh, zlasti pa:

- v realnem planiranju oz. sestavljanju programov,
- v relativno velikem interesu večine občanov za reševanje njihovih in skupnih problemov,
- nenazadnje pa tudi v odgovornem in prizadevnem delu nosilcev posameznih akcij, v prvi vrsti sveta krajevnih skupnosti.

Vse dosedanje izkušnje, ki jih ni malo, pa so bile skupščini v oporo pri sestavljanju programa dela za leto 1984. Program dela je sicer zahteven, vendar je po mnenju večine izvedljiv. Spodbuda za delo pa je prav gotovo tudi pregled dosedanjih delovnih uspehov.

M.V.

● SREČANJA MLADIH

Združiti prijetno s koristnim

Na OK ZSMS Litija tudi ob pričakovanju novega leta ne počivamo. Pripravili smo program sodelovanja z osnovnimi organizacijami v krajevnih skupnostih, ki nas bo zaposloval v decembru in še prva dva meseca prihodnjega leta. Namen srečanj je spodbuditi dejavnost mladincev. Program »Naših srečanj« pa poleg pogovorov o delu OO, njenih problemih in načrtih, vsebuje še nastop glasbenika iz naše občine. Nekaj časa je rezerviran tudi za domače ustvarjalce in

družbeno-saljive igre. Torej vzoren primer združevanja koristnega s prijetnim.

Bistvo nove oblike dela je pridobiti čimveč mladih, jih seznaniti s široko aktivnostjo mladinske organizacije ter jih pridobiti za sodelovanje. Kot gostje bodo na srečanjih nastopali Jani in Metka Slimšek, Urška in Neli Vozelj ter Sanda Krnc in Jože Strmljan. O uspešnosti akcije pa se bomo lahko pogovarjali ob koncu obiskov.

A.B.

KRAJEVNA SKUPNOST PRIMSKOVO

Informiranje z dvema glasili

V novembru sta na Primskovem skoraj istočasno izšli dve glasili: enega je pripravila mladinska organizacija, drugo pa je izšlo v okviru socialistične zveze. Obe glasili, krajevno Čez hrib in dol ter mladinsko Glasilo MM, zaključujeta leto izhajanja. Mladinsko glasilo je zelo bogato s prispevki z vseh področij, tako informativnih kot tudi kritičnih in razmišljujočih, krajevno, za katerega bi lahko rekli, da je bilten, pa je bolj informativno, saj vsebuje poročila in novice s sej in najpomembnejših akcij v kraju. Kot povsod tudi na Primskovem ni prave dopisniške mreže. V krajevno glasilo dopisuje nekaj posameznikov, medtem ko pri mladinskem glasilu sodeluje nekaj več mladih predvsem z literarnimi prispevki. Krajevno glasilo bi se dalo še racionalneje dopolniti. Prihodnost za glasilo MM je precej negotova. Mogoče bi bilo dobro obe glasili združiti, spremeniti predvsem tehnično in tematsko zasnovano ter krajanom ponuditi zares kvalitetno glasilo. To pa bi bil tudi prihranek pri papirju.

Začeli graditi vodovod

Po daljši zamudi so sredi novembra le začeli graditi vodovod. Gradbena dela je prevzelo gradbeno podjetje iz Grosuplje. Za prvo fazo, ki zajema izgradnjo zajetja in rezervoarja v skupni vrednosti 58 milijonov din, imajo zbranih nekaj nad 27 milijonov din, ostalih 31 milijonov pa bo prispevalo gradbeno po-

djetje kot blagovno posojilo. V prvi fazi bodo uporabniki prispevali po deset tisoč din. Za izdelavo dokumentacij in pridobitve ostalih dovoljenj so porabili že blizu 4 milijone din, prva faza pa bo zgrajena v teh mesecih, če bo seveda gradbencem naklonjeno vreme.

Zimsko pluženje organizirali sami

Krajanje, ki se vozijo na delo v Ljubljano, imajo pozimi precej težav s prevozi do železniške postaje. Dolej so imeli razmeroma slab snežni plug, ki ni bil primeren za pluženje večjih količin snega. Zato so vaščani sami zbrali sredstva za nov plug, s katerim bodo plužili na relaciji Kopačija—Žubina in tudi proti Marčjem dolu. Odziv je bil dober, razen nekaterih izjem, ki

so proti vsakršnim akcijam krajanov in pravijo, da jim je vseeno, če gazi cel sneg. Pohvalo zaslužijo vsi, ki so finančno podprli izdelavo pluga, vsi tisti, ki so se nekorektno vedli do pobiralcev, pa opomin in sporočilo, da jih lahko zapeče vest, ko bodo hodili po spluženi cesti na tuje stroške.

F.B.

Alkohol ni za mlade

Mladi vse pogosteje zahajajo v gostilne. Starejši občani pravijo, da mladina uživa preveč alkohola. Tej trditvi pa nasprotujejo prav gostinski delavci, ki mladim točijo alkohol, kljub temu da imajo nanje največ pripomb. Tudi na Primskovem opažamo, da je vse več takih, ki stojijo ob točilnem pultu pozno v noč. Kdo jim je dal alkohol? Prizadevati bi si morali, da v gostilnah mladim sploh ne bi točili alkohola.

M.Z.

KRAJEVNA SKUPNOST JABLANICA

● VAŠKI VODOVODNI ODBOR BREG—TENETIŠE

Tudi vas Breg se razvija

Vas Breg ima okoli 80 hiš in nekaj več kot 300 prebivalcev. Vaščani so v glavnem zaposleni v gospodarstvu ali družbenih službah v občini in izven nje. Le malo je čistih kmetov. Večina zaposlenih ima še kosček zemlje, ki jo pridno obdela. Vas je v zadnjem desetletju doživela velik napredek. Domala vsi so obnovili stanovanja ali zgradili nove hiše, tako da je zunanost vasi povsem spremenjena.

Tudi v kmetijstvu so dosegli precejšen razvoj. Bavijo se predvsem z živinorejo. Zgradili so že tri večje hleve: trije pa so v gradnji. Kmetje so si nabavili potrebno kmetijsko mehanizacijo, tako da lahko obdelajo vsak kosček zemlje.

Velika pridobitev za vaščane je tudi novozgrajeni vodovod z zajetjem v Gradišču. Vodovod ima več kot 5 km glavnega cevo-voda, dve zajetji in rezervoar (150 m³) na Bregu. To je bila velika investicija, ki so jo vaščani zmogli uresničiti sami s prostovoljnim delom. Delo je bilo opravljeno v slabem letu, pote-

kalo pa je predvsem ob sobotah, nedeljah in praznikih. Mnogi so se odrekli prostim dnevom in dopustom. Tako se jim je ta dolgoletna želja, da dobijo zdravo pitno vodo, le uresničila.

Sedaj je pred njimi spet nova, še večja naloga — ureditev kanalizacije. Vas ogrožajo gnojnice in druge odplake, tako da je strah pred boleznimi upravičen. Vse kaže, da bodo morali vaščani tudi to breme prevzeti nase. Prvi koraki so že storjeni. Izdelan je projekt, nabavili pa so že tudi betonske cevi. Potrebna je še gradbena dokumentacija. Če bo urejena v nekaj mesecih, bi z delom lahko pričeli že spomladi.

Vaščani pa želijo asfaltirati tudi vaške poti, ki so dokaj slabe.

Vas tudi nima telefona, kljub temu da je od najbližje telefonske napeljave oddaljena le 200 m.

Veseli nas, da se tudi mi, vaščani Brega, za občinski praznik lahko pohvalimo z novimi uspehi in pridobitvami.

F. M.

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

TISJE JE BILO NAŠ OGNJENI KRST

Pogovor
z borci
Štajerskega
bataljona

Pred dvema letoma, ko smo se pripravljali na svečano proslavljanje 40-letnice bitke na Tisju, smo z nekaterimi borci II. štajerskega bataljona obiskali Tisje. Z nami so bili Stane Bizjak — Kostja, Lojze Trtnik — Zdravko, Ivan Benedik — Matiček in Stane Keber — Bogo.

Takrat je nastal magnetofonski zapis, ki ga danes v nekoliko skrajšani obliki neavtoriziranega tudi objavljamo.

Z borci smo se pogovarjali, kako so oni doživljali to veliko bitko, po kateri slavi naša občina svoj praznik. Spominjali pa smo se tudi treh legendarnih voditeljev Staneta, Dušana in Skale, ki so s svojo človeškostjo, pogumom in hrabrostjo ostali trajno zapisani v srcih vseh borcev.

Tovariš Matiček, najprej bomo vas povprašali o bitki na Tisju, saj ste bili njen neposredni udeleženec. Kaj se je dogajalo tu v tej znameniti vasi?

IVAN BENEDIK — MATIČEK:

Morda bo o tem dogodku kdo drug kaj več povedal. Kakšna so bila politična ozadja bitke na Tisju, to namreč zdaj ugotavljam. Takrat je bilo rečeno, da bomo napadli četo Luksemburžanov, ki so bili pripravljeni, da bi se predali. Razlogi so bili seveda še drugi, globlji. Na Štajerskem so namreč Nemci začeli izseljevati naše ljudi, zato je imel bataljon nalogo, da to prepreči. Borba na Tisju nam je bila vsiljena, zato smo jo morali tudi sprejeti. Čez dan smo se držali na položajih, zvečer pa je bil ukazano umik. Drugi dan pa smo se udarili na Primskovem z Italijani.

Na Tisju so tiste dni imeli litijski nemškutarji — lovci pogon. Opazili so nas, verjetno pa je šlo tudi za izdajo. Zaradi tega je bila kasneje izvedena tudi likvidacija.

Kaj je bilo zame kot mladega fantja pomembno v teh dneh? Spominjam se, da smo bili tamle gori v tisti hiši. Dano je bilo povelje, da se moramo vsi lepo obnašati. Ljudje so se pripravljali na božično praz-

nost. Gledal sem ga bolj z nezaupanjem. Kako nas bo vodil v teh akcijah? Seveda se je kasneje pokazalo, v kaki zmoti sem bil. Mislim, da je to potrdila prav ta borba. Moram reči, da sem dobil zaupanje vanj. Vprašal sem ga namreč: »Stane, kam se bomo umaknili, saj smo menda obkoljeni?«

Odgovoril mi je: »Nič se ni treba bati, vse je urejeno! In res je tako tudi bilo. V tej borbi sem spoznal, da sta Rozman in Kveder sposobna politika in vojaška voditelja, da lahko rešita tudi takšne kritične situacije.

Kje ste bili takrat, ko je počilo? Bil sem v tretji četi. Ko sem zaslišal rafal, sem bil ravno na poti na stražarsko mesto. To je bilo nad to zadnjo hišo, prav na vrhu. Na tistem robu je imela naša četa manjšo zasedo in stražarsko mesto. Ko se je razvila borba, me je Stane poslal po tem robu dol proti Litiji čekat naše aktiviste iz Litije.

Najbolj sem se bal tega, da bi me naši pozabili, ko bo akcija končana. No, Stane je prišel pravi čas in me potegnil iz tistega položaja. Sam seveda nisem vedel točno, kje se nahajam. Tudi ne vem, kako bi se tedaj rešil.

Tovariš Kostja, vi ste bili komisar, bi nam hoteli orisati to bitko nekoliko natančneje. Predvsem nas zanima, kaj je pomenila zvojskega in političnega vidika?

STANE BIZJAK — KOSTJA:

Ko se je na Kremenjku formiral drugi štajerski bataljon, sem prevzel dolžnost komisarja tretje čete, komandir pa je bil Stari. Pred odhodom drugega bataljona na območje Litije, je Kveder — Tomaž imel nagovor. Obrazložil nam je smisel in namen našega premika in rekel, da se bomo srečali z Nemci, da bi na tem območju preprečili izseljevanje. Vso noč smo se premikali mimo Temenice, Primskovega. Ko smo prišli na ozemlje, ki so ga zasedli Nemci, smo videli, da so nekatere hiše prazne, ker so Nemci ljudi ob meji že izselili. Šli smo dalje. Prva četa je šla najgloblje na Tisje, druga je bila v sredini, tretja pa nekoliko višje, na tem vrhu.

prišli do naših vrst, razen pri prvi četi, ki je bila najbolj izpostavljena. Bil se je boj mož na moža.

Borba je trajala do večera, ko je bilo izdano povelje, da se umaknemo. Umakali smo se skoraj po isti poti, po kateri smo prišli, nazaj čez mejo do Primskovega, kjer je 26. decembra potekala borba z Italijani. V tej borbi je padel glavni intendant Martin, partizana Silvestra pa so ujeli. Obsojen je bil na ne vem koliko let ječe, ob kapitulaciji Italije se je zopet vrnil v partizane.

Spomenik na Tisju, kjer je 11. štajerski bataljon uspešno vodil bitko z Nemci

Zame je bila borba na Tisju ognjeni krst. Prvič smo doživeli večji spopad z Nemci, prej smo bili na italijanski strani, več ali manj v zasedah. Tu na Tisju pa je bila, lahko bi rekel, prava frontalna borba. Nemci so skušali za vsako ceno prebiti našo linijo, vendar jim to ni uspelo. Mi smo imeli 3 mrtve, eden pa je bil ujet. Nemci so ga kasneje v Dragi ustrelili. Kasneje sem kot komisar bataljona leta 1942 slišal od nekega domačina, da je bilo v tej bitki mrtvih 40 oziroma 41 Nemcev. Vem, če jih je res bilo toliko, vem samo, da jih je padlo precej. Fant, ki je to pripovedoval, je bil ves navdušen nad to borbo tu na Tisju.

Ljudje na Tisju kot tudi na Libergu so bili sicer takrat preplašeni, ampak so nas sprejeli kot svoje in dali vse, kar so imeli. Povsod so nas sprejeli z odprtimi rokami. Dostojni smo bili vjeni ljudi okrog Podlipoglavja, okolice Muljave, kjer so bili vsi na naši strani. Tudi na Tisju smo doživeli prav tako lep sprejem. Že takrat so bili ti ljudje naklonjeni NOB in partizanom, saj so čutili, da smo mi njihovi zaščitniki, ki bomo preprečili izselitev.

Borba je name napravila velik vtis. Čeprav še mladi, neizkušeni borci, so bili vsak zase pravi junaki. Bili so zelo disciplinirani pa tudi zelo pogumni, tako da smo jih morali mi starejši in bolj izkušeni včasih držati nazaj.

Tovariš Zdravko, kakšne spomine pa imate vi na dogodek tu na Tisju?

LOJZE TRTNIK — ZDRAVKO:

Bil sem kurir tovariša Staneta. Tistega dne 24. decembra, se dobro spominjam. Vedeli smo, da bodo tega dne na lov lujski nemškutarji, ki bodo tu neke na Libergu imeli kosilo. Takrat naj bi jih mi obkolili in napadli. Ko so lovci prišli na Tisje, je bil ves štab zbran v tej hiši tu dol. Sam sem bil v kamri.

Skozi okno sem opazil lovce, ko so prišli okrog vogala. Videl sem, da sta imela dva pod površnikom nemške avtomate. Zbranim v sosednji sobi sem zakričal: »Švabi so!« Dvignil sem puško in pomeiril. V tem trenutku je skočil Stane k meni in mi prijel puško. Rezek je ukazal: »Ne streljaj, izdali se bomo!«

Za načrte štaba takrat nisem vedel, to so mi povedali šele kasneje. Lovci so odšli, najbrž so že takrat vedeli, da tukaj ni vse v redu.

Ko se je pričela bitka na Tisju, sem bil s tovarišema Kvedrom in Kostjo na poti za zvezo s Poglajnom. Najprej so se zaslišale detonacije bomb, temu pa so sledili rezki rafali šarca. Zakričal sem: »Naši so napadeni, vrnilo se!« Tomaž je odvrnil: »Zdravko, verjetno se motiš«. Zatrleval sem jim in jih preprečeval, potem pa kolikor se je dalo

hitro stekel nazaj k borcem, Kveder in Kostja pa za menoj. V gozdu sem naletel na Albina Grajerja, ki mi je povedal, kje se zadržuje tovariš Stane. Ko sem se mu javil, mi je naročil naj stečem do položajev in naj povem, da je poslal desetino tam zadaj, da borci ne bi streljali po njih. Takrat se je že razvila borba, stekel sem navzdol in se srečno prebil do naših, ki so že zasedli položaje tule po temle grebenu.

Tu se je zadrževala tudi skupina, ki je zadrževala ves nemški ogenj iz prvih hiš. Glavna borba se je odvijala tu od tega roba pa vse do položajev prve čete komandirja Maksa Perca. Borcem sem prenesel Stanetovo povelje, ki se je glasilo: »Držati položaje do zadnjega, dokler ne bo izdano novo povelje!« V tej prvi hiši sem imel vso svojo vojaško opremo, celo puško sem moral pustiti, ko sem se odpravil na pot. Takrat smo bili oboroženi samo s pištolami. Hotel sem na vsak način dobiti svojo opremo in puško. Ko sem poskušal preteči čistino do hiše, so Nemci vžgali z vso silo. Odločil sem se in skočil. Mislim, da sem: »Kar bo, pa bo!« pritekel sem do hiše. V veži so bili prevrnjeni kotli, v katerih se je še pred kratkim kuhal golaž.

Pri hlevu je ležal ranjen Milan. To je bil drugi ranjenec. Preveč pogumen je bil, saj je Nemce pričakal kar stoji. Tako je dobil strel v trebuh in hrbtenico. Ko sem prišel do njega, me je prosil, naj ga ustrelim, da ga ne bodo dobili Nemci. Tolažil sem ga, da ga bomo s tovariši odnesli na varno, da bo ozdravel. Rekel mi je: »Prosim, povej mi kam, pa se bom sam ustrelil.«

Tako se je Milan pri tej hiši ustrelil. Pomikal sem se ob četi. Prišel sem k skupini, ki ji je poveljeval vodnik Florjan Gogala. Vprašal me je, kakšno je povelje. Povedal sem mu, kar je naročil Stane. Ne smemo dovoliti, da Nemci zavzamejo naše položaje in nam pridejo za hrbet. Nemci so točno vedeli za naše položaje. Florjan je večkrat dvignil glavo, čeprav sem ga prepričeval, naj tega ne dela. Nenadoma je obmuroval. Ko sem ga poklical, ni bilo več glasu. Bojevali smo se do mraka. Pomikal sem se navzgor. Tedaj so Nemci že priiskali po tej dolini in se prebili do vrha. Dva borca sta se umaknila. Nemci bi bili skoraj prišli do ceste. Bilo bi hudo, kajti na ta način bi odrezali borce od glavnine.

STANE BIZJAK — KOSTJA:

Tu spodaj mora biti neka pot, tu pod hišami. Nemci so prihajali od tu. Ko so videli, da je tu glavni ogenj, so obrnili svoje levo krilo navzgor, da bi nas odrezali. To je bil njihov cilj, kar jim pa k sreči ni uspelo.

TRTNIK LOJZE — ZDRAVKO:

Nemci so strahovito priiskali iz te smeri, da bi nam prišli za hrbet.

V mraku smo se odločili. Vsa druga četa je pustila vso opremo v tej hiši. Borci so pograbili samo orožje in torbice z municijo, vse drugo je ostalo tam. Posvetovali so se, da bi z jurišem zasedli hišo. Prostovoljci so se že zbirali, pa do tega vendar ni prišlo. V temi smo se umakali. Spominjam se, da sem se čutil, kakaj gremo v isto smer, odkoder Nemci prihajajo s kamioni. Videli smo kamione s prižigalnimi lučmi, ki so prihajali iz litijske in smarske smeri. Ni mi šlo v glavo, kakaj rimenem v gnezdo in se raje ne umaknemo v drugo smer. No, Stane mi je kasneje pripovedoval: »Veš, sovrážnika je treba vedno prevarati, vedno moraš iti tja, kjer se te najmanj nadeja. Kajti, kjerkoli bi šli čez mejo, povsod bi naleteli na zasedo.«

Tako smo prišli takrat neopazeni čez mejo. Enostavno smo se »vdrli« v zemljo. Nemci za nas sploh niso vedeli. Obveščena je bila tudi italijanska komanda. Drugi in tretji dan so ob meji patrolirale njihove enote, 26. decembra smo tako slučajno naleteli na tako patroljo. V tej borbi je

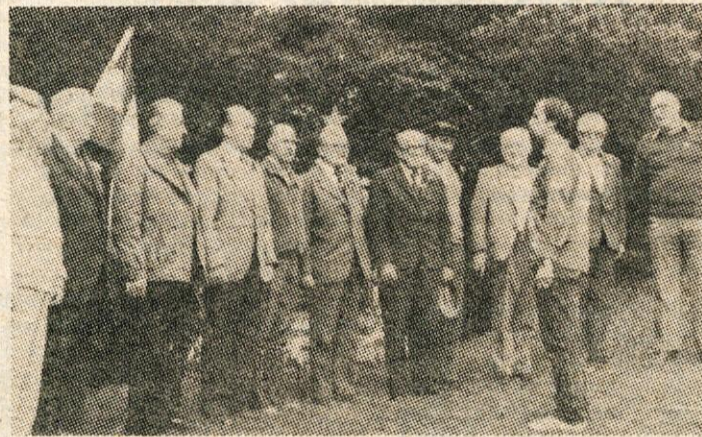
padel intendant Martin.

Iz Primskovega smo se preko Temenice vračali nazaj na izhodiščno točko v Kremenjak. Tako se jaz spominjam borbe na Tisju.

Mlado generacijo, ki te težke dni spoznava le iz knjig in pripovedovanj, bi zelo zanimalo, kakšni so bili voditelji Stane, Tomaž in Skala kot ljudje? Kakšen odnos so ustvarili med vami v času najtežjih preizkušenj?

STANE BIZJAK — KOSTJA:

Če bi poskušal označiti Staneta ne samo kot komandanta, temveč tudi kot človeka, potem bi moral reči, da so imeli borci neverjetno zaupanje vanj, pa tudi v druge voditelje. Skala je bil človek, ki mu je bil borec vse. Znal je ceniti borca kot borca. Znal

Na proslavi 1981. leta so preživeli borci II. štajerskega bataljona sprejeli raport komandanta mladinske pohodne enote

se je tudi potegniti zanj. Stane je bil izredno objektivni. Nikdar ne bi komu naredil krivice. Kveder je bil oster kot britev. Čeprav bi človek pričakoval večjo popustljivost pri njem kot pri Rozmanu, je bilo tu ravno obratno. Morda je prav ta različenost v karakterju prispevala k tako posrečenemu sožitju teh dveh velikih ljudi. Stane je bil, če se lahko tako izrazim, tisti, ki je bil oče in mati obenem. Prav zaradi tega, ker je užival tolikšno zaupanje vseh borcev. Dušan Kveder je bil izredno razgledan, z velikim smislom za borbo, za akcijo.

To je bila trojka, ki je ni imela nobena druga enota na Slovenskem.

TRTNIK LOJZE — ZDRAVKO:

Stane je bil res dobričina. Bil je izredno miren. V vsaki situaciji se je znašel, vedno je znal najti rešitev. Vedno je vedel za izhod, kadar se je morala enota izvléči iz obroča. Imel je izreden posluš za človeka, za njegove težave. Takrat sem videl, kakšen človek je Stane.

STANE BIZJAK — KOSTJA:

Stane je bil drugače bolj resen človek. Rad je poslušal petje. Vedno je bil sredi dogajanja. Raje je poslušal, kot razpravljal.

Kveder je bil v tem pogledu drugačen. Če je bilo treba zapeti, je bil takoj zraven. Stane je le sodeloval, ni pa bil iniciator teh družabnosti. Zelo rad pa se je pogovarjal z vsakim borcem, ki se je obrnil nanj. Pa tudi sam je rad začel pogovor, da je izvedel za mnenje vsakega posameznika. Tako nas je dobobra spoznal. Bil je človek, ki je vedno razmišljal. Prav zato smo od njega pričakovali vedno take ukrepe, o katerih ni bilo treba razmišljati, ker smo vedeli, da so pretehtani. Zato smo mu tudi zaupali.

LOJZE TRTNIK — ZDRAVKO:

Stane je izredno veliko kadil. Borci smo dobili po sedem cigaret, zato se je zgodilo, da je bil hitro brez njih. Bil sem mlajši, tudi kadil še nisem toliko, pa sem imel vedno kakšno cigareto »v rezervi«.

Ko je nekoč Stane živčno hodil sem in tja in vlekel svojo zadnjo cigareto, me je soborec Bogo hudo mušno opomnil: »Zdravko, saj komandantu kakšno cigareto, saj vidiš, da je že skoraj brez njih!« V

šli sem se malo uprl, pa sem mu vendarle dal dve.

Čez leta sva se slučajno srečala v Podturnu pri Žužemberku. Tovariš Stane se je pripeljal mimo s svojim spremljevalcem, bil je takrat že komandant glavnega štaba, se ustavil pred menoj in me povprašal: »Pa nisi morda ti Zdravko?«

»Seveda sem, tovariš komandant, kaj me ne poznaš več?« Snidenje je bilo res prisrčno. Poslal je svojega kurirja k avtomobilu rekoč: »Prinesi zavojček cigaret!« Ko mu jih je prinesel, mi je smeje rekel: »Vzemi Zdravko. Vračam ti cigarete, ki si mi jih posodil v Kremenjku.«

Vidite, takšen je bil naš komandant. Ničesar ni pozabil, ničesar ni ostal dolžan. Iz vsega tega se je videla njegova skrb za človeka. Ob vseh svojih odlikah pa je ostal

skromen kot le malokdo, saj je bil vedno zadnji v vrsti, ko se je delila hrana.

Tovariš Bogo, za vas smo slišali, da ste bili v partizanih tudi ekonom. No, takrat v tistih dneh Tisja ste dogodka doživljali po svoje. Kaj se vam je najbolj vtisnilo v spomin?

STANE KEBER — BOGO:

Vidite, spominov na ta veliki čas je mnogo, hitro pa tudi bledijo, kajti od takrat je preteklo že 40 let in več.

Meni je najbolj ostal v spominu pohod iz Kremenjka. To je bil naš prvi večji pohod na novo, nam neznano ozemlje, ki so ga zasedli Nemci. Nasploh mi z njimi nismo imeli še borbenih izkušenj. Pravili pa so, da so še hujski kot Italijani.

Po celonočnem maršu smo prišli na Tisje in se nastanili po hišah. Spominjam se, kako smo gazičili sneg, bilo ga je že več kot pol metra. Naša obutev je bila premočena, zato sem se v hiši sezul, čeprav je bilo to v partizanih prepovedano. Zjutraj, ko bi jih moral obuti, pa so bili trdi kot rog. Bal sem se, kaj poretče komandir, saj v partizanih nisi nikdar vedel, kdaj bo treba v borbo.

Ljudje so nas prav prijazno sprejeli. Ker so jih Nemci nameravali izseliti, so mnogi hrano že odpeljali, tako da doma ni ostalo drugega kot zelje, koleraba, korenje, tu in tam se je našlo tudi kakšno reberec. Opravičevali so se, da jim je zelo žal, ker nam nimajo s čim drugim postreči.

24. dec. zvečer se je kuhala večerja. Spominjam se, da smo domačim — kljub takrat splošno razširjenemu mnenju, da smo brezverci — pomagali postavljati tradicionalne jaslice.

Ko se je pričela borba — sprejela jo je 1. četa — sem šel kot spremljevalec komisarja Kvedra pregledovati položaje. Takrat sem prvič slišal žvižganje krogel, ki so letele nad glavo. Bilo je to moje prvo borbeno srečanje.

Najbolj mi je ostalo v spominu, ko smo se zvečer umaknili iz takrat pogorele hiše, v kateri smo čez dan bivali. Pričnam, da je bilo to zame najtežje, ko smo morali prepustiti ljudi na milost in nemilost Nemcem in gledati, kako gorijo njihovi domovi.

Da, takrat so gorele hiše, trpeli so ljudje. Padale so žrtve. Toda ne zaman! Tisje je gorelo, da bi s svojo lučjo in žarom svetilo ljudem v prihodnost, v dneve sreče in svobode. Zapisal: J.S.

Proslava na Tisju se vedno udeleži množica ljudi, saj se tudi tako ne-
gujejo in ohranjajo svetle tradicije NOB

novanje. Tla v sobi so bila lepo poribana, v veži so visele klobase in sinka. Strogo so nam zabijali, da se nihče ne sme ničesar dotakniti. Res nismo ničesar vželi, čeprav je vse to kasneje pogorelo.

Boj je potekal po vseh vojaških pravilih. Mi smo se kasneje umaknili, mislim, da nekam proti Šmarinem, z nami so bili tudi nekateri civilisti. Umaknili smo se do cerkvice, kjer smo dobili od litijskih aktivistov še miraljec, češko zbrojevko. Spominjam se, da sem takrat malo pred tem dogodki, jedel tudi počito. To je bilo za mladega fanta res nekaj posebnega.

Kdaj in kako ste spoznali komandanta Staneta?

Ko je prišel Stane v našo enoto, to je bilo na Pogledu, so rekli: »Glej, to je naš komandant!« Mislim sem si, češ kaj bo tale majhen mož. Zdel se mi je tako nepomemben. Kvedra tudi nisem poznal, toda on se mi je zdel bolj pomembna osebnost. Bil je tudi razgledan. Stane je bil izredno

Dogovorjeno je bilo, da bomo počakali, kajti izvedeli smo, da bodo 24. decembra na to območje prišli lovci — glavni litijski nemškutarji. Bili smo skriti po hišah, nihče se ni smel oddaljiti. Kljub temu smo imeli zvezo z Litijo. V tretjo četo je prišel Tomaž, zdi se mi, da je bil z njim tudi kurir Zdravko in povedal, da bom šel z njimi na sestanek tudi jaz. Ko smo prišli približno po petnajstih minutah hoje na neko mesto, smo zaslišali pokanje iz smeri prve in druge čete. Zato smo takoj stekli nazaj. Čeprav sem bil takrat bolan, nisem prav nič zaostajal za drugim. Ko smo prišli na področje druge čete, sem naletel na vodnika Florjana Gogala. Polegli smo v kritje, samo Gogala se ni hotel skloniti. Prigovarjali smo mu, naj se vendar umakne, vendar ni nič pomagalo. Kmalu je dobil strel skozi čelado na sredo čela.

Dobili smo povelje, da moramo vzdržati v tej borbi do noči. Čeprav so bili Nemci v premoči, niso nikjer

KULTURA

Želijo si lutkovni in dramski krožek

— Na šmarski šoli deluje že deset let Šolsko kulturno društvo »Zvonček«; sredi novembra je izvedlo redni letni občni zbor. Letos ima društvo tri pevske zборе, instrumentalni, likovni in pravljčni krožek, branje za bralno značko in ritmično gi-

balno vzgojo. Izvršni odbor in poverjeniki za kulturo v posameznih razredih bodo poskrbeli, da bo znova zaživela dopisniška in novinarska dejavnost, uvedli bodo pisanje kronike in uredili svoj kotiček v avli; pridobitvijo zunanjih mentorjev pa naj bi po-

novno začela z delom dramski in lutkovni krožek. Društvo se bo vključilo v akcije, ki jih bo izvedla Zveza kulturnih organizacij Litija za vse šole v občini. Sodelovalo pa bo tudi pri organizaciji kulturnih dni na šoli.

Prijeten glasbeni večer

— Prvo soboto v decembru je bil v dvorani na Stavbah koncert, na katerem so se ljubiteljem zborovskega petja predstavili moški pevski zbor Savski glas pod vodstvom Franca Dobruna, ženski pevski zbor iz Gabrovke, ki ga vodi Marjana Kralj in moški pevski zbor Lipa iz Litije z dirigentom Dimitrijem Beuermanom. Pobudniki uspelega srečanja so bili domači pevci.

Numizmatiki in filatelisti želijo društvo

— V naši občini je precej numizmatikov in filatelistov. Nekateri posamezniki se občasno srečujejo ter izmenjujejo izkušnje, pogrešajo pa stalne in organizirane stike. Numizmatiki zbirajo kovance, bankovce, odlikovanja, starejše razglednice in skatlice vžigalic, filatelisti pa poštne

znamke. Na pobudo prizadevnih numizmatikov, ki so doslej hodili na srečanja v Ljubljano, je Zveza kulturnih organizacij Litija sklicala v začetku decembra sestanek na katerega je prišlo 15 zbiralcev. Dogovorili so se, da se bodo sestajali vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu, in sicer v

posebni sobi na litijskem kegljišču od 11. ure dalje. Prvo srečanje bo že 18. decembra, naslednje pa zaradi novoletnih praznikov 8. januarja, ko bi se dogovorili za sklic obnove zborov in ustanovitve društva. Vabimo vse filateliste in numizmatike, da se teh srečanj udeležijo. B.Ž.

Bogata razprava in mnogo sklepov

— Zadnja konferenca Zveze kulturnih organizacij Litija — bila je 6. decembra — prisostvovala pa ji je 19 delegatov (od 33 vabljenih) in 9 gostov. Je trajala več kot tri ure. Osrednji točki dnevnega reda sta bili varstvo naravne in kulturne dediščine v občini Litija in pomembna vprašanja organizacijskega utrjevanja in razvijanja ljubiteljskih organizacij v kulturi. Prisotni pa so živahno razpravljali tudi pri obravnavi poročila o delu te organizacije v tekočem letu in o delovnem programu za leto 1984.

Izmed obilice sklepov naj omenimo le nekatere: občane je treba osveščati o pomenu naravne in kulturne dediščine ter jih vključevati v njeno varovanje in obnavljanje, saj imamo na tem področju v nekaterih krajevnih skupnostih že dragocene izkušnje; pri organizacijskem utrjevanju organizacije moramo več pozornosti posvečati vlogi zborov izvajalcev v občinski kulturni skupnosti, pridobivanju in izobraževanju vodilnih kadrov v društvih, sestavi in delovanju strokovnih odborov za delo na posameznih področjih občinske zveze, nagrajevanju strokovnih delavcev in pridobivanju organizatorjev kulturnega življenja v

delovnih organizacijah. V delovnem programu za prihodnje leto naj se razširi sodelovanje z osnovnimi šolami, uvede enotno vodenje, dokumentacije in pisanje kronike, začeti je treba z repertoarnimi posveti in sodelovanju z mladinsko organizacijo poživiti klubsko dejavnost. Prisotni so tudi ugodno ocenili program proslav, kulturnih in drugih javnih prireditev v občini Litija za leto 1984, ki ga je na pobudo Zveze kulturnih organizacij in občinske konference SZDL pripravila občinska kulturna skupnost. B.Ž.

● ROCK FESTIVAL LITIJ 83

Glasbene skupine izpolnile pričakovanja mladih

Kljub organizacijskim težavam je festival uspel

Mladinska organizacija na Stavbah je ob prazniku republike organizirala Rock festival.

Uro pred pričetkom festivala ni bilo čutiti, da bo prireditev uspešna. Po vseh problemih, ki so jih spremljali pri organizaciji, pa so organizatorji lahko zadovoljni. Vložiti je bilo treba veliko

truda in naporov. V veliko pomoč je mladim s Stavb bila občinska konferenca ZSMS, da se je festival z nekajminutno zamudo le pričel. Pred nabito polno dvorano se je predstavilo devet glasbenih skupin iz Ljubljane, Trbovelj, Hrastnika, Žalca in seveda iz Litije, z vsemi glasbenimi zvrstmi od akustike do sodobne, novovalvske glasbe, z različno glasbeno izobrazbo,

znanjem, sposobnostmi... Vse pa združuje želja po glasbi in glasbenem ustvarjanju in jasno tudi po uspehih. Kdo pa si tega ne želi? Zaradi neustrezne glasbene opreme kvaliteta ni bila na visokem nivoju, vendar pa so vse skupine navdušile in izpolnile pričakovanja mlade množice iz vse Slovenije. R.B.

Ob prazniku republike

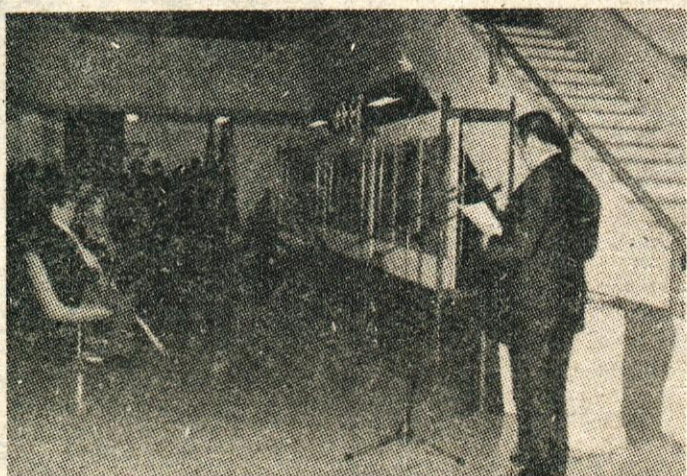
V četrtek, 24. novembra 1983 je bila v počastitev 40-letnice zboru odposlancev slovenskega naroda in II. zasedanja AVNOJ na pobudo OK SZDL Litija odprta v avli SO Litija razstava dokumentov in pričevanj z naslovom Rojstvo nove Jugoslavije.

Na svečani otvoritvi, na kateri je govoril predsednik skupščine občine Litija tovariš Branko Pintar, je v imenu OK SZDL Litija tovariš Miro Kaplja podelil še živima udeležencema zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju tovarišu Avguštu Adamletu in Francu Pavlinu posebna priznanja.

V kulturnem programu so sodelovali pevci MPZ Polšnik, ki so pod vodstvom Ivana Fojkarja zapeli nekaj lepih sloven-

skih pesmi. Ob tej priliki so znanemu litijskemu zdravniku ob njegovem visokem življenjskem jubileju za njegov prispe-

vek pri organizaciji zdravstva v Litiji izročili knjižno darilo in se mu zahvalili za njegova prizadevanja.

Z otvoritve razstave ob prazniku republike (Foto: Zofka)

RAZPIS ZA PODELITEV VALVASORJEVIH PLAKET ZA LETO 1983

Objavljamo razpis za podelitev Valvasorjevih plaket za leto 1983. Koordinacijski odbor podeljuje plakete za nadpovprečne uspehe pri delu družbenih institucij in posameznikov za vzgojo in izobraževanje, kulturo, raziskovanje, telesno kulturo in druga področja.

Po pravilniku so kriteriji za izbiro prejemnikov Valvasorjevih plaket naslednji:

— da je institucija oz. posameznik (v nadaljnjem besedilu kandidat) s svojim delom oziroma družbeno-politično aktivnostjo dosegel nadpovprečne uspehe;

— da je kandidat uspehe dosegel s svojim rednim delom ali družbenopolitično oz. družbeno aktivnostjo v okviru ene od samoupravnih interesnih skupnosti društvene ali druge interesne aktivnosti na področju občine Litija;

— da so rezultati aktivnosti kandidata nadpovprečno pomembni za delo sredine, kjer kandidat dela in je zato družbenopolitična skupnost še posebej zainteresirana za tako družbeno priznanje, kot vzpodbudo za druge sodelavce;

— da so uspehi določene samoupravne interesne skupnosti oziroma druge sredine, od koder predlog prihaja, takšni, da opravičujejo upoštevanje predloga za kandidata;

— da kandidat poleg svojih delovnih uspehov v ožjem pomenu besede praviloma dosega tudi uspehe kot aktiven samoupravljelec v svojem oz. življenjskem okolju.

Predloge za kandidate pošljite do 15. 1. 1984 na naslov: Koordinacijski odbor za podeljevanje Valvasorjevih plaket, Valvasorjev trg 9 Litija.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LITJA

objavlja razpis za

DELNO NADOMESTITEV STANARIN ZA LETO 1984

Vse upravičence do delne nadomestitve stanarin (subvencije) obveščamo, da je rok za oddajo vloge za delno nadomestitev stanarin za leto 1984 31. 1. 1984.

Do delne nadomestitve stanarine so upravičeni prosilci, katerih dejanska stanarina presega s pravilnikom določeno višino znosne stanarine. Poleg tega pa morajo prosilci izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

— da ne oddajajo stanovanja podnajemnikom,

— da ne uporabljajo stanovanja ali del stanovanja za poslovne prostore ali obrtno dejavnost,

— niso lastniki stanovanja, stanovanjske hiše ali počitniške hiše,

— ne zasedajo nadstandardnih stanovanj glede na število družinskih članov,

— so sposobni za delo, pa so iz upravičenih razlogov nezaposleni, kar dokažejo z ustrežno dokumentacijo,

— niso lastniki osebnih avtomobilov. To določilo ne velja za invalide, ki jim je vozilo nujno potrebno iz zdravstvenih razlogov (paraplegiki),

— da niso lastniki nepremičnine, vredne več kot 20% vrednosti stanovanja, ki ga zasedajo.

Vsa navedena merila veljajo za imetnike stanovanjske pravice in vse uporabnike stanovanja.

Obveščamo tudi vse upravičence, ki že prejemale subvencijo, da morajo do 31. 1. 1984 vložiti novo vlogo.

Vse podrobnejše informacije lahko dobite pri Strokovni službi stanovanjske skupnosti, Jerebova 6, Litija, ali po telefonu 881-004.

INFORMACIJA O VIŠINI STANARIN

Občani — stanovalci v družbenih stanovanjih primerjajo stanarine, ki jih plačujejo v občini Litija, s stanarinami, ki jih plačujejo občani v drugih občinah.

V večini primerov jih primerjajo s stanarinami v ljubljanskih občinah in občinah osrednje slovenske regije, saj se s temi občani največ srečujejo na delovnem mestu ali kje drugje.

Stanovalci v občini Litija objavljajo vesti, da stanovalci v družbenih stanovanjih plačujejo najvišjo stanarino.

Zato smo v mesecu novembru zbrali podatke o višini stanarin v nekaterih drugih občinah za enako stanovanje po površini in kvaliteti (stanarina za različna stanovanja ni primerljiva). Tako so primerljana stanovanja z 62 m² in 299 točkami. Višina stanarin v mesecu novembru 1983 je naslednja:

Občina	Letna stopnja stanar. od reval. vredn. stanov.	Višina stanarine
Logatec	2,44	2.377.—
Ljubljana Bežigrad	—	1.951.—
Ljubljana Siška	—	1.905.—
Grosuplje	1,50	1.893.—
Ljubljana Vič	—	1.856.—
Litija	1,46	1.812.—
Kamnik	1,65	1.746.—
Ribnica	1,50	1.746.—
Vrhnika	1,20	1.585.—
Kočevje	1,13	1.316.—
Domžale	1,06	1.154.—

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST LITJA

objavlja

RAZPIS

O PODELITVI NAGRAD IN PRIZNANJ »INOVATOR LETA 1983«

1. Za nagrade in priznanja »INOVATOR LETA 1983« lahko kandidirajo delavci iz združenega dela in družbenih dejavnosti v občini Litija, ki so v letu 1983 uresničili dosežke s področja inventivne dejavnosti oziroma inovacije (izumi, tehnične izboljšave, koristni predlogi, nasveti, opozorila, tehnološki dosežki).

2. Kandidate za nagrade in priznanja »INOVATOR LETA 1983« lahko predlagajo:

— komisija za inventivno dejavnost v TOZD ali DO,

— delavski svet tozd ali DO,

— družbeno-politične organizacije,

— društva in

— fizične osebe

3. Pismena prijava naj vsebuje:

— osebne in splošne podatke avtorja dosežka inventivne dejavnosti oziroma inovacije,

— kratak opis, iz katerega bodo razvidni pomembnost, pogoji in mesto nastanka, prihranek pri materialu, energiji itd., uporabnost, izvirnost in ekonomski ali drugi učinki, ki jih dosežek inventivne dejavnosti oz. inovacije zagotavlja,

— risbo ali pregledno skico,

— dokazilo, da je dosežek inventivne dejavnosti oz. inovacijo obravnavala in ugodno rešila komisija za inventivno dejavnost ali drug pristojni organ.

4. Na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj »Inovator leta« bo odbor za pospeševanje inovacijskih in raziskovalnih dejavnosti občinske raziskovalne skupnosti Litija ocenil predlagane dosežke in podelil pet denarnih nagrad s plaketami.

5. Prijave pošljite na naslov: Občinska raziskovalna skupnost Litija, Valvasorjev trg 9a, 61270 Litija. Rok prijave je do 10. 2. 1984.

6. Poročilo o podelitvi nagrad in priznanj bo objavljeno v Glasilu občanov in drugih sredstvih javnega obveščanja.

7. Dodatne informacije v zvezi z razpisom posreduje Občinska raziskovalna skupnost Litija, telefon številka: 881-229.

Novice iz knjižnice

VRTEC NA OBISKU TUDI V ŠMARTNEM — Šmarski cicibani so si ogledali podružnično in šolsko knjižnico, se načudili velikemu številu knjig in si marsikatero tudi ogledali. Poslušali so pravljico o nerodnem Petru in o njej še dolgo čebljali.

URA PRAVLJIC NA VAČAH — je bila še v mesecu knjige. V nedeljo, 13. 11. se je v prostorih šole zbralo 27 otrok, ki so se ob pravljicah veselo nasmejali in na koncu skupaj zapeli novo pesmico.

V ŠTANGARSKIH POLJANAH TOKRAT ZARES — Kolekcijska potujoča knjižnica je zaživela tudi v Štangarskih Poljanah. Posluje v prostorih osnovne šole in je odprta dve uri na teden. Izbirate lahko med knjigami za otroke in odrasle. Šolarji si knjige lahko izposojajo ob torkih in četrtek od 7. do 7.30 odzra pa ob četrtek od 14.45 do 15.45.

KAKO V LETU 1984!

Knjižnica v Litiji izposojevalnega časa za bralce ne bo spreminjala. Odprta bo v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 11. do 18. ure in v torek od 8. do 14. ure.

Članarina bo znašala:

— 60 din za predšolske in osnovnošolske otroke,

— 120 din za ostale člane,

— 20 din za čitalnico.

Podružnica v Šmartnem (v prostorih osnovne šole) bo odprta tako kot doslej: ob torkih od 11. do 17. ure in ob petkih od 7. do 13. ure. Izposojevalni rok je enoten za vse enote knjižnice: 14 dni za leposlovne in 4 tedne za poučne knjige. Zamudnina znaša 3 din za knjigo za zamujeni teden.

Potujoča knjižnica bo v posameznih krajevnih skupnostih odprta tako kot doslej, čas poslovanja je objavljen na oglašnih deskah KS. Izposojnina v kolekcijski potujoči knjižnici znaša še vedno dinar za posamezno knjigo, vpisnina pa 5 dinarjev.

● PRI ZALOŽBI KOMUNIST JE IZŠLA KNJIGA A. BRICA — SILA POT V JAJCE

Pot v Jajce

Ob 29. novembru — prazniku naše republike je pri založbi Komunist izšla knjiga Pot v Jajce, ki jo je napisal naš občan Anton Brica — Sila, spremljevalec v glavnem štabu NOV in POS.

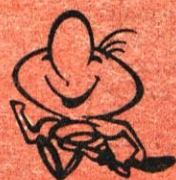
Knjiga je bila svečano predstavljena na srečanju delegatov II. zasedanja AVNOJ in njihovih spremljevalcev, ki ga je pripravila Republiška konferenca SZDL Slovenije.

Akademik Josip Vidmar je ob prebiranju rokopisa zapisal, da je to delo pisano živo, zanimivo in hkrati trezno. Je pravo zgodovinsko pričevanje, ki zasluži natis, še zlasti, ker predstavlja prvo podobno pričevanje borca v zgodbah tega zgodovinskega pohoda.

Tudi ocena pedagoškega svetovalca Draga Novaka z Zavoda SRS za šolstvo je izredno ugodna, saj jo ocenjujealec toplo priporoča vsem šolarjem.

Zaželimo tudi mi avtorju, da bi še večkrat segel po peresu in nam tako ohranil dragocena pričevanja iz tega velikega časa.

Knjigo lahko dobite v knjigarni Državne založbe Slovenije Litija. J.S.

SMUČANJE

Občinski ski pokal

Smučarska sekcija v TVD PARTIZAN bo tudi v sezoni 83-84 organizirala »OBČINSKI SKI POKAL«. V preteklih letih je bilo veliko zanimanje za to tekmovalstvo, zato smo se odločili, da moški tekmujejo v štirih kategorijah in sicer: mlajši člani 15-25 let, člani 25-35 let, mlajši veterani 35-45 let in veterani nad 45 let. Ženske pa bodo tekmovaly v eni absolutni kategoriji.

Pripravili bomo vsaj štiri tekme na primernih pobočjih v naši občini. Najboljši v skupnem seštevku v vseh kategorijah prejme pokal, prvi trije medalje, na posameznih tekmah pa priznanja. Za predšolsko in osnovno-

šolsko mladino pa bomo organizirali tudi tekmovalstvo na Mahovni.

Če bo zanimanje, bomo organizirali tudi smučarske izlete z avtobusom na Dole ali na druga smučišča.

Vsi, ki imate kakršnokoli vprašanje ali idejo, pridite ob torkih od 19. do 20. ure v naše prostore (nad staro telovadnico). Veseli bomo vašega obiska.

Torej počakajmo, da nas narava obdari s snegom, potem pa se dobimo na smučiščih, kjer bomo koristno in prijetno preživeli svoj prosti čas.

TVD PARTIZAN

● V SEZONI 83-84

Kobla vabi na svoja smučišča

VRSTA VOZOVNICE	Odrasli	Otroci (do 10 let)
Poldnevna - od 12. ure	200,00	170,00
Enodnevna	300,00	220,00
Tridnevna	750,00	550,00
Sedemdnevna	1.600,00 (slika)	1.200,00 (slika)
Sezonska (XI-IV)	4.500,00 (slika)	3.500,00 (slika)

1 točka = 13,00 din

PREGLED ŽIČNIC:

Dvosedežnica KOBLA I (3 točke)	39,00 din
Dvosedežnica KOBLA II (3 točke)	39,00 din
Dvosedežnica KOBLA III (4 točke)	52,00 din
Vlečnica BISTRICA (1 točka)	13,00 din
Vlečnica KOZJI HRBET (1 točka)	13,00 din
Vlečnica RAVNE (2 točki)	26,00 din

REDNI POPUŠTI:

10% za člane SZ Slovenije in osnovne sindikalne organizacije;
20% za šole in športne organizacije (org. skupine).

Popust velja samo za dnevne vozovnice!

SMUČARSKA ŠOLA

1200,00 din za 5 dni po 2 uri od ponedeljka do petka (začetni in nadaljevalni).

TEKAŠKE PROGE

Na Dobravi (FIS proge 5 in 10 km).

GOSTINSKA PONUDBA:

Planinski dom »J. Mencingerja« ob smučišču KOBLA II - 80 sedežev, brunarica »Snežinka« in »Muhič« pod smučiščem Ravne oziroma pri vstopni postaji KOBLA I - po 30 sedežev.

INFORMACIJE: Radovljica, Gorenjska c., tel. št.: (064) 75-860.

KUM - DOBOVEC

dnevna: odrasli	120,00 din	poldnevna: odrasli	70,00 din
otroci	70,00 din	otroci	40,00 din

LISCA

dnevna: odrasli	200,00 din	poldnevna: odrasli	150,00 din
otroci	120,00 din	otroci	100,00 din

TROJANE - ČEMŠENIŠKA PLANINA

dnevna karta 180,00 din poldnevna karta 130,00 din

ZAGORJE - MARELA

dnevna: odrasli	200,00 din	poldnevna: odrasli	140,00 din
otroci	140 din	otroci	100,00 din

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža Ivana Radmana, Jevnica 12, se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za sočustvovanje, izrečena sožalja in nesebično pomoč. Zahvaljujem se njegovim soborcem za častno stražo in spremstvo na poslednji poti. Hvala govornikom tov. Jožetu Godecu in tov. Evi Kovičevi za ganljive besede slovesa, domačim pevcem za zapete žalostinke in vsem, zlasti sosedom, za darovna cvetje.

Za vse vsem še enkrat hvala.

Radman Fani

PLANINSTVO

Sporočamo vam, da bo Planinsko društvo Litija letos organiziralo III. SPOMINSKI PLANINSKI POHOD NA TISJE pri Litiji. Pohod bo v počastitev bitke na Tisju, ki je bila 24. 12. 1941, ko se je II. štajerski bataljon spopadel z okupatorjem. V spomin na to borbo ima občina Litija 24. decembra občinski praznik.

Posredujemo vam podatke o pohodu:

DATUM POHODA: sobota 17. december 1983

TRASA POHODA: od spomenika NOB v Litiji (preko mosta na desnem bregu Save) na Tisje

ČAS HOJE: 3 do 4 ure

NADMORSKE VIŠINE NA POHODU: Litija 240 m, Tisje 540 m, Velika Kostevnica 290 m

START: med 7. in 10. uro izpred spomenika NOB v Litiji. Tu prejme vsak pohodnik kontrolni karton, ki ga med pohodom žigosa na kontrolni točki Tisje.

CILJ: v Veliki Kostevnici, eno uro hoda navzdol od Tisja. Pohodniki, ki se bodo pohoda udeležili prvič, bodo dobili v zadržnem domu dnevnik in bronasto spominsko značko pohoda. Pohodniki, ki se bodo pohoda udeležili drugič in tretjič bodo dobili žig o udeležbi v dnevnih pohodov. Srebrna značka bo podeljena za četrti, zlata pa za sedmi pohod. Za deseti pohod bo vsak pohodnik prejel plaketo.

PREVOZ S CILJA V LITJO: od Zadržnega doma v Veliki Kostevnici bodo od 12 - 15 ure vozili avtobusi do železniške postaje v Litiji.

OKREPČILA: na kontrolni točki topel čaj, v zadržnem domu pa bo poskrbljeno za topla in hladna jedila.

POKROVITELJ: Zveza sindikatov Slovenije - Občinski svet Litija

Člane vašega planinskega društva

VABIMO NA POHOD

in vas prosimo, da jih o tem obvestite ali pa organizirate skupinski izlet. V Litijo se je mogoče pripeljati z vlakom ali avtobusom.

Podrobnejše informacije o pohodu lahko dobite pri tov. Tinetu Brileju v Litiji, telefon (061) 881 - 094 (v službi) ali 881 - 286 (doma).

PLANINSKI POZDRAV!

Odbor za organizacijo spominskih planinskih pohodov na Tisje:
PREDSEDNIK: TINE BRILEJ, l.r.

KOLESARJENJE

Radi bi povečali članstvo

V septembru so na Primsko-vem ustanovili kolesarski klub. V zimskem času bodo organizirali nekaj smučarskih prireditev, spomladi pa se bodo člani začeli udeleževati prireditev, ki jih organizirajo druge kolesarske organizacije po Sloveniji. Klub bo organiziral štiri večje prireditve, v občini, ki jih ima v svojem programu tudi Kolesarska zveza Slovenije. To so II. litijski kolesarski maraton (6. maj), dirka po ulicah Litije (23. junij in 15. september) ter dirka na Bogenšperk (25. avgust.) Udeležili se bodo tudi maratona Dražgoše (27.

april), domžalskega maratona (20. junij), maratona Franja (22. julij), maratona prijateljstva (26. avgust) ter seveda raznih dirk po Sloveniji.

Vas veseli kolesarjenje in bi radi organizirano potovali z njimi? Bi radi postali član kluba? Pošljite le svoje podatke (ime in priimek, rojstni datum, naslov, telefon, zaposlitev) na naslov Kolesarski klub Primskovo, 61276 Primskovo, in v nekaj dneh boste prejeli dodatne informacije.

R.B.

MIZARSTVO LITJA

61270 LITJA

Ponoviška c. 13

Odbor za medsebojna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

več NK delavcev

Pismene prošnje pošljite v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija.
Glavni urednik: Miro Kaplja. Odgovorni urednik: Glasila občanov: Jože Sevljak; odgovorni urednik Delegatskega obveščevalca: Tine Brilej. Lektor Glasila občanov: Jelka Belec. Ureja uredniški odbor. Predsednik časopisnega sveta: Hilda Bole. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprave za tisk: IBM-Dnevnik. Tisk: Tiskarna ljudska pravica. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-617. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO
Delavska univerza Litija

obvešča, da potekata dva tečaja šivanja in krojenja. Ker je še nekaj prostih mest, vas vabimo, da se priključite.

Iščem ogrevano sobo s kopalnico in možnostjo kuhanja ali garsonjero v Litiji. Ponudbe pošljite na uredništvo.

KOŠARKA

Člani najboljši v Zasavju

V prvi republiški ligi za košarkarje je bilo odigranih pet kol. Edina neporažena ekipa je Comet iz Slovenskih Konjic, moštvo Litije pa je doživelo le en poraz in je na tretjem mestu.

Odličnega starta moške vrste ne gre precenjevati, še manj pa podcenjevati. V prvih petih kolih je imela Litija tri srečanja na domačem igrišču, ki jih je s kančkom športne sreče odločila v svojo korist. Na dveh gostovanjih je prikazala povsem različno igro: v Ljubljani proti Ježici eno najslabših tekem zadnjih sezon, v Zagorju pa je v zasavskem derbiju s preudarno in učinkovito igro dokazala, da je trenutno najboljša ekipa v Zasavju.

Glavna stebra moštva sta še vedno zunanji igralci Merčon in center Soršak. Od njune forme je v veliki meri odvisen uspeh ekipe, čeprav je pomemben tudi delež ostalih. Še vedno moštvo bolje igra v obrambi kot v napadu, saj je v prvih petih kolih le ena ekipa dobila manj košev. Sicer je znano, da so rezerve v sodobni košarki prav v obrambi, ki nasprotnika utruja in ga prisili, da akcije zaključuje iz neizdelanih položajev.

Načrt je zaenkrat izpolnjen, ugoden razpored srečanj popolnoma izkoriščen. V prihodnjih kolih čaka Litijo precej težja naloga, saj se bo pomerila z ekipami, ki so močnejše od tistih, ki jih je že premagala.

Lestvica po 5. kolu:

1. Comet	5	5	0	445:397	10
2. Branik	5	4	1	419:401	8
3. LITJA	5	4	1	383:370	8
4. Helios	5	3	2	474:404	6
5. Triglav	5	3	2	434:395	6
6. Ježica	5	3	2	448:411	6
7. Ptuj	5	3	2	361:367	6
8. Koper	5	2	3	425:431	4
9. Kr. zidar	5	2	3	337:416	4
10. Zagorje	5	1	4	347:418	2
11. Tolmin	5	0	5	392:419	0
12. Koviinar	5	0	5	370:426	0

M.G.

Priložnost mladih

Članice tekmujejo v novo ustanovljeni drugi republiški ligi. Odi-grale so štiri srečanja in le enkrat zmagale - proti Kamniku v gosteh po podaljškju.

Nastopajo v glavnem mlajše igralke, ki bodo z vztrajnim in marljivim delom že v bližnji prihodnosti zopet vrnila litijski ženski košarki ugled, ki ga je uživala pred leti. Najpomembnejše je, da redno igrajo, začetni neuspehi pa jim ne bi smeli vzeti volje, saj se rezultati pač ne morejo pokazati čez noč. Predolgo so v Litiji mlade igralke čakale svojo priložnost. Sedaj ko se jim ta ponuja, je ne bi smele zlahka izpustiti iz rok.

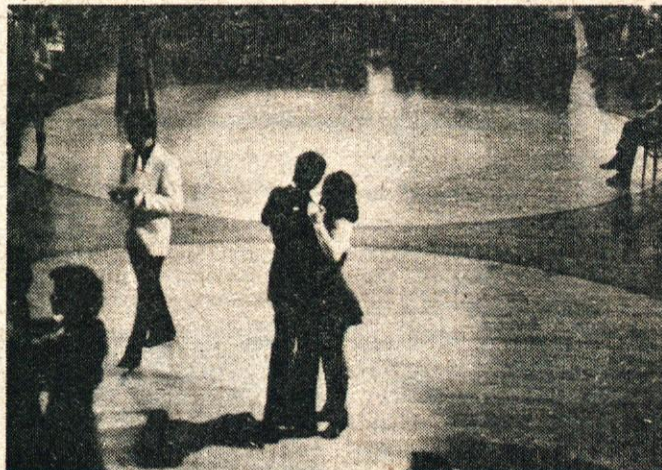
M.G.

Gostinsko podjetje Litija prireja

SILVESTROVANJE

v gostišču »Valvasor« v gradu Bogenšperk.

Rezervacije za silvestrovanje v višini 1.200,00 din na osebo sprejemamo v gostišču na Bogenšperku in v upravi podjetja v Litiji, Cankarjeva 1 (Restavracija POŠTA). Telefon št. 881-297 ali 881-188.

Prvega januarja vas vabimo na tradicionalni

NOVOLETNI PLES

v restavraciji POŠTA v Litiji s pričetkom ob 20. uri. Rezervacija: 200,00 dinarjev

Obkrat bo za ples in razvedrilo skrbel VIS »OAZA«.

Pohitite z rezervacijami, ker je število sedežev omejeno.

Cenjenim gostom voščimo srečno in uspešno novo leto.